

KVALIFIKACIJŲ IR PROFESINIO MOKYMO PLĖTROS CENTRAS

JŪREIVIO MODULINĖ PROFESINIO MOKYMO PROGRAMA

Programos valstybinis kodas: M43104101, M44104102

Suteikiama kvalifikacija: jūreivis

Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų lygis: IV

Lietuvos kvalifikacijų lygis: IV

Programos trukmė: 1 metai

Programos apimtis kreditais: 60 kreditų

Būtinai minimalus išsilavinimas: - įgytas pagrindinis išsilavinimas ir mokymasis vidurinio ugdymo programoje

arba

- baigta vidurinio ugdymo programa

Reikalavimai asmens pasirengimui mokytis:

Transporto ir saugojimo paslaugų sektoriaus profesinio komiteto sprendimas: aprobuoti jūreivio modulinę profesinio mokymo programą.

SPK sprendimą įteisinančio elektroninio posėdžio Nr. ST2-12, įvykusio 2015 m. balandžio 29 d. nutarimas

Vilnius, 2016

TURINYS

Įvadas.....	3
1. Programos struktūra	
1.1. Privalomųjų modulių sąrašas.....	5
1.2. Pasirenkamųjų modulių sąrašas.....	6
2. Modulinės programos rengėjai	7
3. Priedai.....	7
3.1. Privalomųjų modulių aprašai.....	8
3.1.1. Įvadinio modulio aprašas.....	8
3.1.2. Modulio <i>Laivo priežiūros darbai</i> aprašas.....	13
3.1.3. Modulio <i>Laivo denio įrenginių eksploatacinis valdymas</i> aprašas.....	21
3.1.4. Modulio <i>Darbai ekstremaliomis situacijomis</i> aprašas.....	31
3.1.5. Modulio <i>Saugi laivyba, budėjimai laive</i> aprašas.....	45
3.1.6. Modulio Įvadas į darbo rinką aprašas.....	56
3.2. Pasirenkamųjų modulių aprašai.....	67
3.2.1. Modulio <i>Vidaus vandenų transporto valdymas</i> aprašas	67
3.2.2. Modulio <i>Krovos darbai laive</i> aprašas.....	72

ĮVADAS

Programos paskirtis – modulinė jūreivio profesinio mokymo programa skirta parengti jūreivį, išmanantį laivo darbus, laivybos pagrindus, laivo gyvybingumą, signalizacijos būdus ir priemones, gebantį savarankiškai atlikti visus laivo darbus: inkaravimo, švartavimo, krovos, valčių nuleidimo, laivo korpuso, patalpų, mechanizmų priežiūros (valymo, plovimo, dažymo); prižiūrėti ir valdyti denio mechanizmus; budėti eigos budėjime, vairuoti laivą, stebėti aplinką, naudotis ryšio ir signalizacijos priemonėmis; laivavedžio nurodymu dirbti su jūrlapiais ir žinynais, fiksuoti prietaisų rodmenis.

Programa parengta vadovaujantis 1978 m. Tarptautine konvencija dėl jūrininkų rengimo, atestavimo ir budėjimo normatyvų su pataisomis (toliau – JRAB Konvencija) ir EK direktyva 2008/106/EB „Dėl minimalaus jūrininkų rengimo“ su paskutiniais pakeitimais (dir. 2012/35/ES) bei Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2005 m. rugpjūčio 8 d. įsakymu Nr. 3-355 „Dėl Lietuvos Respublikos jūrinių laipsnių suteikimo, jūrinio laipsnio diplomų, globalinės jūrų avarinio ryšio saugumo sistemos radijo ryšio operatoriaus diplomų, jūrinio laipsnio kvalifikacijos liudijimų, šių dokumentų išdavimo ir pripažinimo patvirtinimų ir specialiųjų liudijimų išdavimo jūrininkams, dirbantiems laivuose, kurie plaukioja tarptautiniais reisais taisyklių patvirtinimo“ (toliau – LRJLS taisyklės). Todėl asmenys, įgiję jūreivio kvalifikaciją, gali dirbti Lietuvos laivyne ir užsienio šalių laivuose, plaukiojančiuose tarptautiniais reisais.

Programos mokymosi rezultatai / kompetencijos

Baigę mokymo programą, mokiniai gebės:

1. Atlikti laivo priežiūros darbus;
2. Atlikti laivo denio įrenginių eksploatacinį valdymą;
3. Dirbti ekstremaliomis situacijomis;
4. Vykdyti saugią laivybą, budėjimus laive.

Pasirenkamosios kompetencijos:

1. Valdyti vidaus vandenų transportą.
2. Atlikti krovos darbus laive

PROGRAMOJE UGDOMOS BENDROSIOS KOMPETENCIJOS*

1. Darbuotojų saugos ir sveikatos;
2. Bendravimo užsienio kalba;

3. Skaitmeninio raštingumo;
4. Mokymosi ir problemų sprendimo;
5. Socialinio ir pilietinio sąmoningumo;
6. Iniciatyvumo ir verslumo;
7. Tvarios plėtros palaikymo;
8. Komandinio darbo;
9. Kritinio mąstymo;
10. Profesinės etikos ir estetikos suvokimo;
11. Karjeros planavimo.

**Įvade apibrėžtos bendrosios kompetencijos pasirinktinai integruojamos į programos modulius.*

PROGRAMOS STRUKTŪRA

1.1.PRIVALOMŲJŲ PROFESINIO MOKYMO MODULIŲ SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Modulio pavadinimas	Valstybinis kodas	LTKS lygis	Trukmė (apimtis kreditais)	Kompetencija (-os), reikalinga (-os) mokytis šiame modulyje
1.	Įvadinis modulis	-	-	4	-
2.	Laivo priežiūros darbai*	3104101	III	6	
3.	Laivo denio įrenginių eksploatacinis valdymas*	4104101	IV	5	Atlikti laivo priežiūros darbus
4.	Darbai ekstremaliomis situacijomis*	4104102	IV	8	Eksplloatuoti laivo denio įrengimus
5.	Saugi laivyba, budėjimai laive	4104103	IV	24	Atlikti laivo priežiūros darbus Eksplloatuoti laivo denio įrengimus Dirbti ekstremaliomis situacijomis
6.	Įvadas į darbo rinką	-	-	6	Atlikti laivo priežiūros darbus Atlikti laivo denio įrenginių eksploatacinį valdymą Dirbti ekstremaliomis situacijomis Vykdėti saugią laivybą, budėjimus laive

*Norint mokytis moduliuose „Laivo priežiūros darbai“, „Laivo denio įrenginių eksploatacinis valdymas“ ir „Darbai ekstremaliomis situacijomis“ būtina baigti Įvadinį modulį.

Paiškinimas:

Privalomieji moduliai pateikti pagal sudėtingumą.

Asmenys, prieš atlikdami plaukiojimo praktiką laivuose (numatyta 5-ajame modulyje), privalo baigti Darbų ekstremaliomis situacijomis modulį bei įgyti atitinkamą pažymėjimą, kurio pagrindu Lietuvos saugios laivybos administracija galėtų išduoti jūrinius dokumentus, reikalingus darbui / praktikai laive (vadovaujantis JRAB Konvencijos reikalavimais ir LRJLS taisyklėmis).

JRAB Konvencija ir LRJLS taisyklės apibrėžia minimalius reikalavimus jūreivio kvalifikacijai įgyti. Šiose taisyklėse nurodyta, kad asmuo plaukiojimo praktikos metu turi įgyti ne trumpesnę kaip 2 mėnesių darbo laivo denio tarnyboje stažą, kurio metu dalyvavo vykdant navigacinį budėjimą (LRJLS taisyklių IX skyrius 86 punktas).

1.2. PASIRENKAMŲJŲ, SUSIJUSIŲ SU KVALIFIKACIJA, MODULIŲ SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Modulio pavadinimas	Valstybinis kodas	LTKS lygis	Trukmė (apimtis kreditais)	Gebėjimai ir /ar kompetencija (-os), reikalinga (-os) mokytis šiame modulyje
1.	Vidaus vandenių transporto valdymas	4104104	IV	4	Atlikti laivo priežiūros darbus Atlikti laivo denio įrenginių eksploatacinį valdymą Dirbti ekstremaliomis situacijomis Vykdėti saugią laivybą, budėjimus laive
2.	Krovos darbai laive	3104105	III	4	Taikyti žinias apie laivo sandarą Laikytis darbuotojų saugos ir sveikatos taisyklių Taikyti darbo organizavimo laive principus

Paaiškinimas:

Pasirenkamasis modulis „Vidaus vandenių transporto valdymas“ rekomenduojamas baigus dalį modulio „Saugi laivyba, budėjimai laive“.

Modulis parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2002 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. 3-199 „Dėl vidaus vandenių transporto specialistų rengimo taisyklių patvirtinimo“.

1.3. GALIMA, KITAIŠ TEISĖS AKTAIS REGLAMENTUOTŲ KOMPETENCIJŲ ĮGIJIMO, APIMTIS KREDITAIS

Siekiant įgyti kvalifikaciją, galima/privaloma (pabraukti) pasirinkti nesusijusių su kvalifikacija modulių, kurių bendra apimtis ne didesnė kaip 3 (trys) kreditai.

Įgyjamos šios kitais teisės aktais reglamentuojamos kompetencijos:

1. Sąmoningai reguliuoti fizinį aktyvumą (2 kreditai).
2. Saugiai elgtis ekstremaliuose situacijose (1 kreditas).

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

KVALIFIKACIJŲ IR
PROFESINIO MOKYMO
PLĖTROS CENTRAS

Parengta Europos Sąjungos socialinio fondo ir Lietuvos Respublikos biudžeto lėšomis, įgyvendinant projektą Nr. VP1-2.2-ŠMM-04-V-03-001 „Kvalifikacijų formavimas ir modulinio profesinio mokymo sistemos kūrimas“

2. MODULINĖS PROGRAMOS RENGĖJAI:

1. **Jurij Anisimenko**, profesijos mokytojas metodininkas, Klaipėdos laivininkų mokykla;
2. **Liudas Judeikis**, vyresnysis profesijos mokytojas, Klaipėdos laivininkų mokykla;
3. **Laimutė Vieraitienė**, praktinio mokymo vadovė, Klaipėdos laivininkų mokykla;
4. **Andrius Razokas**, vyresnysis kapitono padėjėjas, AB DFDS Seaways.

© Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras, 2016

3. PRIEDAI

3.1. PRIVALOMŲJŲ MODULIŲ APRAŠAI

3.1.1. Įvadinio modulio ĮVADAS Į PROFESIJĄ aprašas

Modulio pavadinimas	Įvadas į profesiją		
Modulio kodas	-		
LTKS lygis	-		
Apimtis kreditais	4		
Reikalingas pasirengimas mokymuisi	Įgytas pagrindinis išsilavinimas ir mokymasis vidurinio ugdymo programoje arba baigta vidurinio ugdymo programa		
Modulyje ugdomos bendrosios kompetencijos	1. Kritinio mąstymo; 2. Mokymosi ir problemų sprendimo; 3. Socialinio ir pilietinio sąmoningumo; 4. Darbuotojų saugos ir sveikatos; 5. Profesinės etikos.		
Modulio mokymosi rezultatai (išskaidyta kompetencija)	Turinys, reikalingas rezultatams pasiekti	Mokymo ir mokymosi metodai	Mokymosi pasiekimų įvertinimo kriterijai (slenkstiniai)*
Kognityviniai mokymosi rezultatai			
1. Apibūdinti jūreivio profesiją ir jos teikiamas galimybes darbo rinkoje.	1.1. Tema. Jūreivio profesija, jos specifika ir galimybės darbo rinkoje. 1.1.1. Užduotys: <ul style="list-style-type: none"> Po ekskursijos į laivą ir videofilmo peržiūros parašyti refleksiją, kurioje būtų apibūdinta: <ol style="list-style-type: none"> jūreivio darbo specifika laivuose, jūreivio profesijos samprata, jūreiviui reikalingos asmenybės savybės; Parašyti esė tema „Kodėl aš renkuosi jūreivio profesiją“. 	Pažintinis vizitas į laivą. Videofilmo peržiūra.	Apibūdinta jūreivio profesija. Įvardintos ir paaiškintos jūreivio profesijos teikiamos galimybės darbo pasaulyje.
2. Apibūdinti jūreivio profesinę veiklą, veiklos procesus ir funkcijas / uždavinius.	2.1. Tema. Jūreivio profesinės veiklos procesai ir funkcijos / uždaviniai. 2.1.1. Užduotis: <ul style="list-style-type: none"> Aprašyti atskirus jūreivio veiklos procesus ir funkcijas / uždavinius, kuriuos jūreivis atlieka 	Veiklos procesų stebėjimas. Situacijos analizė. Diskusija.	Apibūdinta jūreivio veikla. Išskirti veiklos procesai, įvardintos jūreivio funkcijos.

	skirtingose darbo vietose.		
3. Paaiškinti pagrindinius jūreivio profesijos darbo ir sveikatos saugos reikalavimus.	<p>3.1. Tema. Jūreivių darbo saugos ir sveikatos samprata.</p> <p>3.1.1. Užduotis: Apibūdinti fizinio pajėgumo ir medicininio tinkamumo normatyvų kriterijus.</p>	<p>Veiklos procesų stebėjimas.</p> <p>Situacijos analizė.</p> <p>Paskaita.</p> <p>Diskusija.</p>	Paaiškintos pagrindinės darbuotojų saugos ir sveikatos sąvokos bei reikalavimai.
4. Paaiškinti pagrindinius jūreivio profesijos darbo ir sveikatos saugos, civilinės saugos, asmens higienos reikalavimus.	<p>4.1. Tema. Darbuotojų saugos ir sveikatos samprata. Pagrindinės sąvokos.</p> <p>4.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apibūdinti profesijos darbo ir sveikatos saugos, civilinės saugos, asmens higienos, pirmosios pagalbos teikimo reikalavimus; • Paaiškinti ekstremalių situacijų susidarymo priežastis. <p>4.2. Tema. Nelaimingi atsitikimai ir jų priežastys.</p> <p>4.2.1. Užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apibūdinti nelaimingus atsitikimus ir prevencinius veiksmus jų išvengti. 	<p>Veiklos procesų stebėjimas.</p> <p>Situacijos analizė.</p> <p>Paskaita.</p> <p>Diskusija.</p>	Paaiškinti jūreivio profesijos darbo ir sveikatos saugos, civilinės saugos, asmens higienos reikalavimai, nelaimingų atsitikimų, ekstremalių situacijų galimos priežastys.
5. Paaiškinti mokymosi jūreivio programos formas ir metodus, mokymosi pasiekimų įvertinimo kriterijus bei mokymosi pasiekimų demonstravimo formas bei metodus.	<p>5.1. Tema. Jūreivio mokymo programos paskirtis ir struktūra.</p> <p>5.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parašyti refleksiją, kurioje būtų paaiškinta: <ol style="list-style-type: none"> 1) programos mokymosi formos ir metodai (kaip aš mokysiuosi), 2) mokymosi pasiekimų įvertinimo kriterijai (ko aš išmoksiu, kokius gebėjimus įgysiu), 3) mokymosi pasiekimų demonstravimo formos ir metodai (kaip aš pademonstruosiu tai, ką išmokau); 	<p>Programos analizė.</p> <p>Pokalbis.</p>	Paaiškinta programos mokymosi eiga, mokymosi formos ir metodai. Paaiškinti mokymosi pasiekimų įvertinimo kriterijai. Įvardintos mokymosi pasiekimų demonstravimo formos bei metodai.

	<ul style="list-style-type: none"> Suformuluoti klausimus, kurie iškilo rašant refleksiją (ko aš nesupratau ir dar norėčiau paklausti apie programos mokymąsi). 		
6. Įvardinti pagrindinius jūreivio profesinės etikos principus.	<p>6.1. Tema. Jūrininkų tarnybiniai ir tarpusavio santykiai. Jūrinės tradicijos laivuose.</p> <p>6.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> Išdėstyti jūreivio elgesio etikos principus ir tarpusavio santykius laive dirbant įvairiautėje ir skirtingų religijų aplinkoje; Paaiškinti konfliktų priežastis ir jų sprendimą. 	<p>Veiklos procesų stebėjimas.</p> <p>Situacijos analizė.</p> <p>Diskusija.</p>	Įvardinti pagrindiniai jūreivio profesinės etikos principai.
7 .Paaiškinti tarnybos laive organizavimą.	<p>7.1. Tema. Tarnybos laivuose organizavimas.</p> <p>7.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> Apibūdinti laivines tarnybas, laivo tvarkaraščius; Paaiškinti valstybinių vėliavų naudojimą laive. 	<p>Veiklos procesų stebėjimas.</p> <p>Situacijos analizė.</p> <p>Diskusija.</p>	Paaiškinti tarnybos organizavimo laivuose principai.
8 .Paaiškinti laivo rangauto ir takelažo paskirtį.	<p>8.1. Tema. Laivo rangautas ir takelažas.</p> <p>8.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> Apibūdinti laivo rangauto paskirtį; Apibūdinti laivo judantį ir nejudantį takelažą; Paaiškinti lynų panaudojimą ir priežiūrą laive. 	<p>Veiklos procesų stebėjimas.</p> <p>Situacijos analizė.</p> <p>Diskusija.</p>	Apibūdinta laivo rangauto ir takelažo paskirtis.
9. Suprasti bendras gamtosaugos problemas ir vykdyti gamtosaugos reikalavimus.	<p>9.1. Tema Gamtosaugos pagrindai.</p> <p>9.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> Apibūdinti gamtosaugos reikalavimus; Apibūdinti atliekų susidarymo priežastis ir atliekų rūšiavimą; Apibūdinti jūrų, uostų apsaugos nuo taršos prevenciją. 	<p>Veiklos procesų stebėjimas.</p> <p>Situacijos analizė.</p> <p>Diskusija.</p>	Paaiškintos bendrosios gamtosaugos problemos ir gamtosaugos reikalavimų vykdymas.

<p>10. Žinoti laivo sandarą, korpuso konstrukcijų, patalpų, įrangų, sistemų išdėstymą laive.</p>	<p>10.1. Tema. Laivo sandara. 10.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apibūdinti laivo korpuso konstrukcijų elementus; • Apibūdinti laivo jūrines ir eksploatacines savybes; • Apibūdinti laivo įrangą; • Apibūdinti laivo sistemas. 	<p>Veiklos procesų stebėjimas. Situacijos analizė. Diskusija.</p>	<p>Išaiškinta laivo sandara, korpuso konstrukcijų, patalpų, įrangos, sistemų išdėstymas laive.</p>
<p>11. Suprasti laivo energetinės jėgainės paskirtį.</p>	<p>11.1. Tema. Laivo energetinės jėgainės. 11.1.1. Užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apibūdinti laivo pagrindinius ir pagalbinius vidaus degimo variklius. 	<p>Veiklos procesų stebėjimas. Situacijos analizė. Diskusija.</p>	<p>Paašškinta laivo energetinės jėgainės paskirtis.</p>
Psichomotoriniai mokymosi rezultatai			
<p>1. Demonstruoti jau turimus, neformaliu ir / ar savaiminiu būdu įgytus jūreivio kvalifikacijai būdingus gebėjimus.</p>	<p>1.1. Tema. Pasirengimas jūreivio profesijai / jūriniai verslai ir laivai. 1.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Užrišti tikrą, rifo, šoto (<i>škoto</i>), bramšoto (<i>bramškoto</i>), bocmano, gelbėjimo, kalmukų, vyniojamąjį, vyniojamąjį su kilpa, smaigo mazgus; • Atpažinti pagrindinį laivo rangautą ir takeląžą. <p>1.2. Tema. Tarnybos laivuose organizavimas. 1.2.1. Užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apibūdinti laivo pavojų tvarkaraščius, atpažinti pavojų signalus. <p>1.3. Tema. Laivo priežiūros darbai. 1.3.1. Užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parinkti dažymo priemones, įrankius, dažymo būdus. 	<p>Praktinių užduočių atlikimas.</p>	<p>Pademonstruoti jau turimi, neformaliu ir / ar savaiminiu būdu įgyti jūreivio kvalifikacijai būdingi gebėjimai.</p>
<p>2. Į(si)vertinti trūkstamą pasirengimą, kuris reikalingas programos mokymuisi.</p>	<p>2.1. Tema. Minimalūs reikalavimai pradedantiesiems mokytiis programos. 2.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Užpildyti testą; • Analizuoti gautus testo rezultatus; • Sudaryti individualaus 	<p>Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas. Testavimas.</p>	<p>Įsivertintas demonstruojamų gebėjimų lygis.</p>

	programos mokymo plano projektą.		
3. Įsivertinti savo anglų profesinės kalbos klausymo, kalbėjimo bei skaitymo įgūdžius.	<p>3.1. Tema Įvadas į jūreivio profesiją.</p> <p>3.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti tarnybos laive organizavimą; • Įvardinti ir trumpai apibūdinti laivo korpuso konstrukcijų elementus, laivo įrangas ir sistemas; • Skaityti ir perteikti informaciją apie bendrąsias gamtosaugos problemas ir reikalavimus; • Imituoti pokalbį su pašnekovu darbo tematika. 	<p>Savarankiškas darbas.</p> <p>Darbas grupėmis.</p> <p>Konsultacijos su mokytoju.</p> <p>Testavimas.</p>	<p>Formalus žinių lygio nustatymas: <i>elementary, pre-intermediate, intermediate, upper-intermediate.</i></p>
Mokymosi valandų paskirstymas	<p>Kontaktinio darbo valandų skaičius (dirbant su profesijos mokytoju) – 90 val.</p> <p>Konsultacijoms skirtų valandų skaičius – 6 val.</p> <p>Mokinio savarankiško darbo valandų skaičius – 4 val.</p> <p>Mokymosi pasiekimų patikrinimo valandų skaičius – 8 val.</p>		
Materialieji išteklių	<p>Mokymo (si) medžiaga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modulinės jūreivio profesinio mokymo programos aprašas; • Testas turimiems gebėjimams vertinti; • Jūreivio profesinio rengimo standartas. 		
	<p>Mokymo (si) priemonės:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jūreivių praktinio mokymo dirbtuvės su įranga, įrankiais, priemonėmis; • Denio mechanizmų poligonas (inkaravimo, švartavimo, valčių nuleidimo, užbortinio trapo ir krovos įrengimai); • Teorinio mokymo klasė su techninėmis priemonėmis mokymui iliustruoti, vizualizuoti. 		
	<p>Kiti išteklių:</p> <p>Bendradarbiavimo sutartys:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) su laivybos įmonėmis Lietuvoje; 2) su mokymo įstaiga, kuri turi laivo vizualizacijos treniruoklį (virtualus laivas). 		
Mokytojų kvalifikacija	<p>Modulį vesti gali profesijos mokytojas, turintis jūrinę budinčiojo kapitono padėjėjo laivų, kurių bendras tonažas (toliau – BT) 500 ir daugiau, kvalifikaciją.</p>		
Modulio rengėjai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Juriј Anisimenko; 2. Liudas Judeikis; 3. Laimutė Vieraitienė; 4. Andrius Razokas. 		

* Siūlomas įvadinio modulio įvertinimas – išklaudyta / neįsklaudyta.

3.1.2. Modulio LAIVO PRIEŽIŪROS DARBAI aprašas

Modulio pavadinimas	Laivo priežiūros darbai		
Modulio kodas	3104101		
LTKS lygis	III		
Apimtis kreditais	6		
Reikalingas pasirengimas mokymuisi	Baigti įvadinį modulį		
Modulyje ugdomos bendrosios kompetencijos	1. Darbuotojų saugos ir sveikatos; 2. Komandinio darbo; 3. Kritinio mąstymo; 4. Bendravimo užsienio kalba; 5. Profesinės etikos ir estetikos suvokimo.		
Modulio mokymosi rezultatai (išskaidyta kompetencija)	Rekomenduojamas turinys, reikalingas rezultatams pasiekti	Rekomenduojamos mokymosi formos ir metodai	Mokymosi pasiekimų įvertinimo kriterijai
<i>Kognityviniai mokymosi rezultatai</i>			
1. Apibūdinti pagrindinius sanitarijos ir higienos reikalavimus laivo patalpoms ir jų priežiūrai organizuoti laive.	1.1. Tema. Pagrindiniai reikalavimai patalpoms ir jų priežiūrai. 1.1.1. Užduotys: <ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti pagrindinius sanitarijos reikalavimus patalpoms ir jų priežiūrai; • Paaiškinti kasdieninio valymo ir visuotinio valymo eigą ir tvarką; • Paaiškinti krovos triumo priežiūrą, paruošimą krovai. 	Paskaita. Konsultavimas. Diskusija.	Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma. Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai. Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, be klaidų.
2. Apibūdinti dažymo medžiagas, jų sudėtinės dalis, panaudojimą.	2.1. Tema. Dažymo medžiagos. 2.1.1. Užduotys: <ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti dažų tipus ir sudėtinės dalis; • Paaiškinti dažų paskirtį. 	Paskaita. Konsultavimas. Demonstravimas. Diskusija. Apklausa.	Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama. Gerai: Per nurodytą laiką išsamiai atsakyta į klausimus Atsakant

			į papildomus klausimus, nedaug klystama. Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta išsamiai, be klaidų.
3. Paaiškinti dažymo procesą ir įrangą.	<p>3.1. Tema. Dažymo procesas.</p> <p>3.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apibūdinti dažymo tipus ir būdus; • Parinkti įrankius, naudojamus dažymo darbuose. 	<p>Aiškinamasis pasakojimas.</p> <p>Demonstravimas.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Apklausa.</p>	<p>Patenkinamai: Ne visai įvardyti ir apibūdinti dažymo tipai ir būdai. Atsakant į papildomus klausimus klystama.</p> <p>Gerai: Įvardyti ir apibūdinti dažymo tipai ir būdai, bet ne visiškai. Į papildomus klausimus atsakyta teisingai.</p> <p>Puikiai: Išsamiai apibūdinti dažymo tipai ir būdai, naudojami įrankiai.</p>
4. Apibūdinti šaltkalvystės darbų matavimo, žymėjimo įrankius, jų panaudojimą ir priežiūrą bei suprasti paprasčiausius šaltkalvystės darbus.	<p>4.1. Tema. Šaltkalvystės darbai.</p> <p>4.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apibūdinti matavimo, žymėjimo įrankius, jų panaudojimą ir priežiūrą; • Paaiškinti, kaip atliekami pjovimo, gręžimo, dildymo, lyginimo, lenkimo bei paprasčiausi šaltkalvystės darbai. 	<p>Aiškinamasis pasakojimas.</p> <p>Demonstravimas.</p> <p>Darbas grupėmis.</p>	<p>Patenkinamai: Ne visai įvardyti šaltkalvystės darbų matavimo, žymėjimo įrankiai, naudojimas jais ir priežiūra. Atsakant į papildomus klausimus, klystama.</p> <p>Gerai: Įvardyti ir apibūdinti šaltkalvystės darbų matavimo, žymėjimo įrankiai, naudojimas jais ir priežiūra, bet ne visiškai. Į papildomus klausimus atsakyta teisingai.</p> <p>Puikiai: Išsamiai įvardyti ir</p>

			apibūdinti šaltkalvystės darbų matavimo, žymėjimo įrankiai, nurodyta naudojimas jais ir priežiūra.
5. Apibūdinti stalių darbų matavimo ir žymėjimo įrankius, jų naudojimą ir priežiūrą bei paprasčiausius staliaus darbus.	<p>5.1. Tema. Stalių-dailidžių darbai.</p> <p>5.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apibūdinti matavimo, žymėjimo įrankius, jų panaudojimą ir priežiūrą; • Paaiškinti, kaip atliekami pjovimo, gręžimo, lyginimo, obliavimo, skylių iškalimo, paprasčiausi staliaus darbai; • Paaiškinti naudojimosi elektriniais ir pneumatiniiais įrankiais tvarką. 	<p>Aiškinamasis pasakojimas.</p> <p>Demonstravimas.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Apklausa.</p>	<p>Patenkinamai: Ne visai įvardina staliaus darbų matavimo, žymėjimo įrankius, nusako jų panaudojimą ir priežiūrą. Atsakant į papildomus klausimus klystama.</p> <p>Gerai: Įvardina ir apibūdina staliaus darbų matavimo, žymėjimo įrankius, jų panaudojimą ir priežiūrą, bet ne visai. Į papildomus klausimus atsakyta teisingai.</p> <p>Puikiai: Išsamiai apibūdina staliaus darbų matavimo, žymėjimo įrankius, jų panaudojimą ir priežiūrą.</p>
6. Apibūdinti naudojamus jūrinius mazgus ir mokėti juos rišti.	<p>6.1. Tema. Jūrinių mazgų rišimas.</p> <p>6.1.1. Užduotis:</p> <p>1. Paaiškinti jūrinių mazgų paskirtį ir rišimo technologiją.</p>	<p>Pokalbis.</p> <p>Paskaita.</p> <p>Demonstravimas.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Apklausa.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai.</p>

			Puikiai: Per nurodytą laiką išsamiai atsakyta į klausimus.
7. Apibūdinti naudojamus jūrines kilpas, trumpąjį ir ilgąjį supynimus ir mokėti juos pinti.	7.1. Tema. Kilpų pynimas. 7.1.1. Užduotis: <ul style="list-style-type: none"> Paaiškinti pinamų augaliniu, sintetiniu ir plieniniu lynu kilpų paskirtį ir pynimo seką, trumpąjį ir ilgąjį supynimus. 	Pokalbis. Paskaita. Demonstravimas. Diskusija. Apklausa.	Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma. Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai. Puikiai: Per nurodytą laiką išsamiai atsakyta į klausimus.
8. Apibūdinti saugos ir krovos tinklą ir gebėti jį pagaminti.	8.1. Tema. Saugos ir krovos tinklų gamyba. 8.1.1. Užduotis: <ul style="list-style-type: none"> Paaiškinti saugos ir krovos tinklų gamybos eiliškumą (seką). 	Pokalbis. Paskaita. Demonstravimas. Diskusija. Apklausa.	Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma. Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai. Puikiai: Per nurodytą laiką išsamiai atsakyta į klausimus.
9. Suprasti darbo ir priešgaisrinės saugos reikalavimus atliekant laivo priežiūros darbus.	9.1. Tema. Darbo ir priešgaisrinė sauga atliekant laivo priežiūros darbus. 9.1.1. Užduotis: <ul style="list-style-type: none"> Apibūdinti darbo 	Pokalbis. Paskaita. Demonstravimas. Diskusija.	Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus

	<p>ir priešgaisrinės saugos reikalavimus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - atliekant paviršių ruošimą dažyti ir dažymą, - dirbant aukštyje ir už borto, - atliekant stalių ir šaltkalvių darbus, - dirbant cisternose ir tankuose. 	<p>Testai.</p>	<p>klausimus klystama, neišsamiai atsakoma.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai.</p> <p>Puikiai: Per nurodytą laiką išsamiai atsakyta į klausimus.</p>
<p>10. Suprasti autentišką pokalbį, pranešimą, raštiškai pateiktą informaciją anglų kalba, gebėti kalbėti anglų kalba apie laivo priežiūros darbus.</p>	<p>10.1. Tema. Laivo priežiūros darbai.</p> <p>10.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suprasti raštiškai pateiktą informaciją apie dažymo medžiagas ir įrankių, naudojamų dažymo darbams, instrukcijas anglų kalba ir perteikti informaciją; • Įvardinti jūrinių mazgų pavadinimus anglų kalba ir mokėti panaudoti juos atitinkamoje kalbinėje situacijoje; • Bendrauti su pašnekovu anglų kalba apie laivo patalpas, laivo sandarą komunikaciniais tikslais; • Suprasti tiesiogiai sakomą bei pateikiamą raštu informaciją anglų kalba apie priešgaisrinę saugą, atliekant 	<p>Supažindinimas su terminologija.</p> <p>Klausymas (sakinio teksto suvokimas ir darbas su informacija).</p> <p>Skaitymas (rašytinio teksto suvokimas ir darbas su informacija).</p> <p>Kalbėjimas (monologas / dialogas).</p> <p>Rašymas (dokumentų pildymas).</p>	<p>Patenkinamai: Glaustai apibūdinti laivo priežiūros darbai, menkai naudojant terminus, dalinai perteikta informacija darbo tematika, pasyviai dalyvauta pokalbyje.</p> <p>Gerai: Trumpais sakiniais pristatyti laivo priežiūros darbai, panaudojant terminus, perteikta informacija darbo tematika, dalinai dalyvauta pokalbyje.</p> <p>Puikiai: Išsamiai ir sklandžiai pristatyti laivo priežiūros darbai, panaudojant terminus, detalai perteikta informacija darbo tematika, aktyviai dalyvauta pokalbyje.</p>

	laivo priežiūros darbus ir perteikti informaciją.		
<i>Psichomotoriniai mokymosi rezultatai</i>			
1. Gebėti naudotis šaltkalvystės darbų matavimo, žymėjimo įrankiais.	<p>1.1. Tema Matavimo, žymėjimo įrankiai, jų panaudojimas.</p> <p>1.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Išmatuoti duotos detalės parametrus; • Atlikti detalės žymėjimus. 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Savarankiškas darbas.</p> <p>Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas.</p>	<p>Patenkinamai: Užduotys atliktos su klaidomis arba nebaigtos.</p> <p>Gerai: Užduotis užbaigta su nedideliu trūkumu.</p> <p>Puikiai: Puikiai derinami veiksmai, tiksliai atliekama užduotis, parenkami alternatyvūs veiksmai.</p>
2. Gebėti naudotis šaltkalvystės darbų įrankiais, atlikti paprasčiausius darbus.	<p>2.1. Tema Metalų kirtimas, kirpimas, pjovimas, lankstymas.</p> <p>2.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pagaminti lankstą pagal duotą brėžinį; • Metalų pjovimas rankiniu pjūkleliu ir elektriniu pjūkleliu; • Atlikti metalo lankstymą. 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Savarankiškas darbas.</p> <p>Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas.</p>	<p>Patenkinamai: Užduotys atliktos su klaidomis arba nebaigtos.</p> <p>Gerai: Užduotis užbaigta su nedideliu trūkumu.</p> <p>Puikiai: Puikiai derinami veiksmai, tiksliai atliekama užduotis, parenkami alternatyvūs veiksmai.</p>
3. Gebėti naudotis stalių darbų įrankiais, atlikti paprasčiausius stalių darbus.	<p>3.1. Tema. Medienos pjovimas, obliavimas, grėžimas.</p> <p>3.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Medienos pjovimas rankiniu pjūkleliu ir elektriniu pjūkleliu; • Atlikti durų spygnos įpjovimą ir pritaikymą. 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Savarankiškas darbas.</p> <p>Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas.</p>	<p>Patenkinamai: Užduotys atliktos su klaidomis arba nebaigtos.</p> <p>Gerai: Užduotis užbaigta su nedideliu trūkumu.</p> <p>Puikiai: Puikiai derinami veiksmai, tiksliai atliekama užduotis, parenkami alternatyvūs veiksmai.</p>
4. Rišti jūrinius mazgus ir	4.1. Tema. Jūrinių	Demonstravimas.	Patenkinamai:

<p>mokėti juos pritaikyti.</p>	<p>mazgų rišimas. 4.1.1. Užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rišti duotus jūrinius mazgus ir mokėti juos tinkamai pritaikyti. 	<p>Savarankiškas darbas. Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas.</p>	<p>Užduotys atliktos su klaidomis arba nebaigtos. Gerai: Užduotis užbaigta su nedideliu trūkumu. Puikiai: Puikiai derinami veiksmai, tiksliai atliekama užduotis, parenkami alternatyvūs veiksmai.</p>
<p>5. Supinti kilpas iš augalinių, sintetinių, plieninių lynų, sujungti jas trumpuoju, ilguoju sujungimu.</p>	<p>5.1. Tema. Kilpų pynimas. 5.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Supinti kilpas augaliniu, sintetiniu, plieniniu lynu; • Pademonstruoti, kaip atliekami trumpasis ir ilgasis sujungimai. 	<p>Demonstravimas. Savarankiškas darbas. Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas.</p>	<p>Patenkinamai: Užduotys atliktos su klaidomis arba nebaigtos. Gerai: Užduotis užbaigta su nedideliu trūkumu. Puikiai: Puikiai derinami veiksmai, tiksliai atliekama užduotis, parenkami alternatyvūs veiksmai.</p>
<p>6. Pagaminti saugos ir krovos tinklą.</p>	<p>6.1. Tema. Saugos ir krovos tinklų gamyba. 6.1.1. Užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pagaminti saugos ir krovos tinklą. 	<p>Demonstravimas. Savarankiškas darbas. Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas.</p>	<p>Patenkinamai: Užduotys atliktos su klaidomis arba nebaigtos. Gerai: Užduotis užbaigta su nedideliu trūkumu. Puikiai: Puikiai derinami veiksmai, tiksliai atliekama užduotis, parenkami alternatyvūs veiksmai.</p>
<p>7. Atlikti paviršių paruošimo dažyti ir dažymo darbus.</p>	<p>7.1. Tema. Paviršių paruošimo dažyti ir dažymo darbai. 7.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atlikti 1x1 m plieninio paviršiaus 	<p>Demonstravimas. Savarankiškas darbas. Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė</p>	<p>Patenkinamai: Užduotys atliktos ne visai kokybiškai arba nebaigtos. Gerai: Užduotis užbaigta su nedideliu</p>

	paruošimą dažyti; <ul style="list-style-type: none"> Nudažyti paruoštą paviršių. 	ir vertinimas. Egzaminas.	trūkumu. Puikiai: Puikiai derinami veiksmai, tiksliai atliekama užduotis, parenkami alternatyvūs veiksmai.
Mokymosi valandų paskirstymas	Kontaktinio darbo valandų skaičius (dirbant su profesijos mokytoju) –120 val. Konsultacijoms skirtų valandų skaičius – 14 val. Mokinio savarankiško darbo valandų skaičius – 20 val. Mokymosi pasiekimų patikrinimo valandų skaičius – 8 val.		
Materialieji ištekliai	Mokymo (si) medžiaga: <ul style="list-style-type: none"> Modulinės jūreivio profesinio mokymo programos aprašas; Dalijamoji medžiaga, skaidrės, filmai; Testai, praktinės užduotys. Literatūra: <ol style="list-style-type: none"> Paulauskas V., Banaitis J., Maksimavičius R. <i>Jūrininkystės technologija</i>. I, II, III dalys. Klaipėda: UAB „Klaipėdos banga“, 2008. <i>Tarnybos Lietuvos Respublikos jūrų laivuose statutas</i>. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija. Vilnius, 2008. <i>Darbų saugos laivuose bendrosios taisyklės</i>. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija. Vilnius, 2008. Mokymo (si) priemonės: <ul style="list-style-type: none"> Jūreivių praktinio mokymo dirbtuvės su įranga, įrankiais, priemonėmis; Denio mechanizmų poligonas (inkaravimo, švartavimo, valčių nuleidimo, užbortinio trapo ir krovos įrengimai); Teorinio mokymo klasė su techninėmis priemonėmis mokymui iliustruoti, vizualizuoti. 		
Mokytojų kvalifikacija	Modulį vesti gali profesijos mokytojas, turintis jūrinę budinčiojo kapitono padėjėjo laivų, kurių BT 500 ir daugiau, kvalifikaciją, arba laivų statybos ir remonto inžinerinį techninį išsilavinimą.		
Modulio rengėjai	<ol style="list-style-type: none"> Jurij Anisimenko; Liudas Judeikis; Laimutė Vieraitienė; Andrius Razokas. 		

3.1.3. Modulio LAIVO DENIO ĮRENGINIŲ EKSPLOATACINIS VALDYMAS aprašas

Modulio pavadinimas	Laivo denio įrenginių eksploatacinis valdymas		
Modulio kodas	4104101		
LTKS lygis	IV		
Apimtis kreditais	5		
Reikalingas pasirengimas mokymuisi	Baigti įvadinį modulį Atlikti laivo priežiūros darbus		
Modulyje ugdomos bendrosios kompetencijos	<ol style="list-style-type: none"> 1. Darbuotojų saugos ir sveikatos; 2. Bendravimo užsienio kalba; 3. Mokymosi ir problemų sprendimo; 4. Komandinio darbo; 5. Kritinio mąstymo. 		
Modulio mokymosi rezultatai (išskaidyta kompetencija)	Rekomenduojamas turinys, reikalingas rezultatams pasiekti	Rekomenduojamos mokymosi formos ir metodai	Mokymosi pasiekimų įvertinimo kriterijai
Kognityviniai mokymosi rezultatai			
1. Apibūdinti laivo inkaravimosi įrenginio paskirtį ir jo sudėtinės dalis.	1.1.Tema. Inkaravimosi įrenginys. 1.1.1. Užduotys: <ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti inkaravimosi įrenginio paskirtį ir sudėtinės dalis; • Paaiškinti brašpilio ir špilio sudėtinės dalis, veikimo principus. 	Veiklos procesų stebėjimas. Situacijos analizė. Diskusija. Apklausa.	Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma. Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai. Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta išsamiai.

<p>2. Apibūdinti inkaro grandinės markiravimą, inkaro pakėlimo ir nuleidimo tvarką bei naudojamus signalus.</p>	<p>2.1. Tema. Inkaravimosi technologija. 2.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti inkaravimosi eigą, naudojamus signalus ir komandas; • Paaiškinti inkaro grandinės tvirtinimą prie laivo korpuso; • Paaiškinti, kaip nustatyti užinkaruoto laivo dreifą. 	<p>Demonstravimas. Veiklos procesų stebėjimas. Situacijos analizė. Diskusija. Apklausa.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma. Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai. Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, išsamiai.</p>
<p>3. Suprasti darbo saugos reikalavimus atliekant inkaravimo darbus.</p>	<p>3.1. Tema. Darbų sauga inkaruojantis. 3.1.1. Užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti darbų saugos reikalavimus inkaro nuleidimo ir pakėlimo metu. 	<p>Veiklos procesų stebėjimas. Situacijos analizė. Diskusija. Apklausa.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma. Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai. Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, išsamiai.</p>
<p>4. Suprasti pranešimus, komandas anglų kalba, kalbėti anglų kalba darbo tematika.</p>	<p>4.1. Tema. Inkaravimas. 4.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apibūdinti inkaravimosi įrenginio dalis ir jų naudojimą anglų kalba; • Perteikti pagrindinę informaciją anglų kalba apie 	<p>Paskaita. Klausymas (sakinio teksto suvokimas ir darbas su informacija). Skaitymas (rašytinio teksto suvokimas ir darbas su</p>	<p>Patenkinamai: Glaustai apibūdintas inkaravimosi procesas, menkai naudojant terminus. Dalinai perteikta informacija darbo tematika, pasyviai dalyvauta</p>

	<p>inkaravimosi procesą, įgulos narių atliekamus darbus;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Imituoti pokalbį su pašnekovu inkaravimosi metu (suprasti inkaravimosi komandas ir tinkamai panaudoti jas kalbinėje situacijoje). 	<p>informacija).</p> <p>Kalbėjimas (monologas / dialogas).</p>	<p>pokalbyje.</p> <p>Gerai: Trumpais sakiniais pristatytas inkaravimosi procesas, panaudojant terminus. Perteikta / išsiaiškinta informacija darbo tematika, dalinai dalyvauta pokalbyje.</p> <p>Puikiai: Išsamiai ir sklandžiai pristatytas inkaravimosi procesas, panaudojant terminus. Detaliai perteikta informacija darbo tematika, aktyviai dalyvauta pokalbyje.</p>
<p>5. Apibūdinti švartavimosi darbų tvarką, švartavimo įrenginio sudėtinės dalis.</p>	<p>5.1. Tema. Švartavimosi technologija.</p> <p>5.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti švartavimosi eigą ir naudojamą komandas; • Įvardinti švartavimo lynus, nurodyti jų paskirtį ir tvirtinimą ant knechtų, palų; • Paaiškinti švartavimą jūroje prie laivo eigą, kilvaterio, bakštovo būdu; • Apibūdinti trapų paruošimą bei pastatymą ir budinčiojo prie trapo pareigas. 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Veiklos procesų stebėjimas.</p> <p>Situacijos analizė.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Apklausa.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, išsamiai.</p>
<p>6. Suprasti darbo saugos reikalavimus atliekant švartavimo darbus.</p>	<p>6.1. Tema. Darbų sauga švartuojantis.</p> <p>6.1.1. Užduotis:</p>	<p>Demonstravimas.</p> <p>Veiklos procesų</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti darbų saugos reikalavimus švartuojantis. 	<p>stebėjimas.</p> <p>Situacijos analizė.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Apklausa.</p>	<p>klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, išsamiai.</p>
<p>7. Suprasti pranešimus, komandas, kalbėti anglų kalba darbo tematika.</p>	<p>7.1. Tema. Švartavimasis. 7.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apibūdinti švartavimosi įrenginio dalis ir jų naudojimą anglų kalba; • Perteikti pagrindinę informaciją anglų kalba apie švartavimosi procesą, įgulos narių atliekamus darbus; • Imituoti pokalbį su pašnekovu švartavimosi metu (suprasti švartavimosi komandas ir tinkamai panaudoti jas kalbinėje situacijoje). 	<p>Terminologijos pristatymas.</p> <p>Klausymas (sakinio teksto suvokimas ir darbas su informacija).</p> <p>Skaitymas (rašytinio teksto suvokimas ir darbas su informacija).</p> <p>Kalbėjimas (monologas / dialogas).</p>	<p>Patenkinamai: Glaustai apibūdintas švartavimosi procesas, menkai naudojant terminus. Dalinai perteikta informacija darbo tematika, pasyviai dalyvauta pokalbyje.</p> <p>Gerai: Trumpais sakiniais pristatytas švartavimosi procesas panaudojant terminus. Perteikta informacija darbo tematika, dalinai dalyvauta pokalbyje.</p> <p>Puikiai: Išsamiai ir sklandžiai pristatytas švartavimosi procesas panaudojant terminus. Detaliai perteikta informacija darbo tematika.</p>

<p>8. Apibūdinti vilkimo darbus laivuose.</p>	<p>8.1. Tema. Vilkimo darbai. 8.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti vilkimo įrenginio paskirtį, jo sudėtį; • Paaiškinti vilkimo tipus, vilkimo lyno perdavimo ir tvirtinimo būdus velkamajame ir velkančiąjame laivuose. 	<p>Demonstravimas. Veiklos procesų stebėjimas. Situacijos analizė. Diskusija. Apklausa.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma. Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai. Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, išsamiai.</p>
<p>9. Apibūdinti darbų saugos reikalavimus vilkimo darbuose.</p>	<p>9.1. Tema. Darbų sauga atliekant vilkimo darbus. 9.1.1. Užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti darbų saugos reikalavimus atliekant vilkimo darbus. 	<p>Demonstravimas. Veiklos procesų stebėjimas. Situacijos analizė. Diskusija. Apklausa.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma. Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai. Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, išsamiai.</p>
<p>10. Gebėti suprasti ir bendrauti anglų kalba vykdant vilkimo darbus.</p>	<p>10.1. Tema. Anglų kalba vilkimo darbuose. 10.1.1. Užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti vilkimo įrangos sudėtinės dalis ir komandas vilkimo darbų metu anglų kalba. 	<p>Paskaita. Klausymas (sakinio teksto suvokimas ir darbas su informacija). Skaitymas (rašytinio teksto suvokimas ir darbas su</p>	<p>Patenkinamai: Glaustai apibūdinta vilkimo darbų eiga, menkai naudojant terminus darbo tematika. Gerai: Trumpais sakiniais pristatyta vilkimo darbų eiga,</p>

		informacija). Kalbėjimas (monologas).	panaudojant terminus su nedideliais netikslumais. Puikiai: Išsamiai ir sklandžiai pristatyta vilkimo darbų eiga, panaudojant terminus. Detaliai perteikta informacija darbo tematika.
11. Apibūdinti vairavimo įrangą.	11.1. Tema. Vairavimas. 11.1.1. Užduotys: <ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti vairavimo įrangos sudėtinės dalis; • Paaiškinti įrangos paruošimo tvarką, priežiūrą; • Paaiškinti, kaip vykdyti vairininko pareigas, komandas lietuvių ir anglų kalbomis. 	Demonstravimas. Veiklos procesų stebėjimas. Situacijos analizė. Diskusija. Apklausa.	Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma. Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai. Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, išsamiai.
12. Apibūdinti gelbėjimo priemonės laivuose.	12.1. Tema. Gelbėjimo priemonės. 12.1.1. Užduotys: <ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti gelbėjimo priemonių paskirtį ir sudėtinės dalis; • Paaiškinti valčių ir plaustų nuleidimo įrangą ir jų veikimą, valčių nuplaukimą nuo laivo ir atvirkščiai, žmonių įlaipinimo ir išlaipinimo tvarką; 	Demonstravimas. Veiklos procesų stebėjimas. Situacijos analizė. Diskusija. Apklausa.	Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma. Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai.

	<ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti, kaip naudojamos individualios gelbėjimo priemonės, jų markiruotė, laikymo vietas; • Paaiškinti žmonių elgesį gelbėjimo priemonėse ir vandenyje. 		<p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, išsamiai.</p>
13. Apibūdinti darbo saugos reikalavimus naudojantis gelbėjimo priemonėmis.	<p>13.1. Tema. Darbo sauga naudojantis gelbėjimo priemonėmis. 13.1.1. Užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti darbų saugos reikalavimus naudojantis valtimis, plaustais ir asmeninėmis gelbėjimo priemonėmis. 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Veiklos procesų stebėjimas.</p> <p>Situacijos analizė.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Testai.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma. Gera: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai. Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, išsamiai.</p>
14. Suprasti pokalbį, raštišką informaciją, kalbėti anglų kalba apie gelbėjimo priemones laive, nelaimingus atsitikimus, pavojaus signalus.	<p>14.1. Tema. Gelbėjimas jūroje. 14.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Įvardinti gelbėjimo priemones ir apibūdinti gelbėjimo įrangos sudėtinės dalis bei tvarką, naudojantis valtimis, plaustais ir asmeninėmis gelbėjimo priemonėmis, anglų kalba; • Papasakoti apie pagrindinius nelaimingus atsitikimus jūroje ir įgulos narių veiksmus; 	<p>Paskaita.</p> <p>Klausymas (sakinio teksto suvokimas ir darbas su informacija).</p> <p>Skaitymas (rašytinio teksto suvokimas ir darbas su informacija).</p> <p>Kalbėjimas (monologas / dialogas).</p> <p>Rašymas (dokumentų pildymas).</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma. Gera: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai. Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Suprasti ir išversti į lietuvių kalbą informaciją, pateiktą tvarkaraščiuose, perspėjančiuose užrašuose; • Imituoti pokalbį su pašnekovu atitinkamoje kalbinėje situacijoje. 		laiku, išsamiai.
Psichomotoriniai mokymosi rezultatai			
1. Nuleisti ir pakelti inkarą.	<p>1.1. Tema. Inkaravimosi įrenginys.</p> <p>1.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paruošti įrenginį darbui; • Nuleisti inkarą į mažą gylį ir pakelti, naudojant garsinius ir regimuosius signalus; • Nuleisti inkarą į didelį gylį ir pakelti, naudojant garsinius ir regimuosius signalus. 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Savarankiškas ir komandinis darbas.</p> <p>Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas.</p>	<p>Patenkinamai: Įrenginys paruoštas teisingai, inkaro pakėlimo ir nuleidimo metu daromos klaidos.</p> <p>Gerai: Užduotis atliekama, remiantis nustatyta praktika ir instrukcijomis, su nedideliu trūkumu.</p> <p>Puikiai: Puikiai derinami veiksmai, užduotis atliekama remiantis nustatyta praktika ir instrukcijomis.</p>
2. Atlikti laivo švartavimąsi.	<p>2.1. Tema. Švartavimosi technologija.</p> <p>2.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paruošti įrenginį darbui; • Paduoti metamąjį lyną ir, pririšus prie švartlynio kilpos, perduoti į krantinę; • Atlikti špringo sulaikymą laivo inercijai stabdyti; • Atlikti švartavimo lyno ištraukimą, pernešti nuo mechanizmo būgno ant knechto naudojant pernešamąjį 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Savarankiškas ir komandinis darbas.</p> <p>Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas.</p>	<p>Patenkinamai: Įrenginys paruoštas teisingai, švartavimosi operacijų metu daromos klaidos.</p> <p>Gerai: Užduotis atliekama, remiantis nustatyta praktika ir instrukcijomis, su nedideliu trūkumu.</p> <p>Puikiai: Puikiai derinami veiksmai, užduotis atliekama remiantis nustatyta praktika ir instrukcijomis.</p>

	fiksatorių; <ul style="list-style-type: none"> • Paruošti ir pastatyti trapą; • Įvardinti budinčiojo prie trapo pareigas. 		
3. Paruošti vairavimo įrangą ir vairuoti laivą.	3.1. Tema. Laivo vairavimas. 3.1.1. Užduotys: <ul style="list-style-type: none"> • Paruošti vairavimo įrangą darbui; • Atlikti įvairaus tonažo laivų vairavimą geru oru; • Vykdyti komandas lietuvių, anglų kalbomis; • Vykdyti vairininko ir stebėtojo pareigas plaukiant sudėtingomis sąlygomis. 	Demonstravimas. Savarankiškas ir komandinis darbas. Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas.	Patenkinamai: Įrenginys paruoštas teisingai, krovos operacijų metu daromos klaidos. Gerai: Užduotis atliekama, remiantis nustatyta praktika ir instrukcijomis, su nedideliu trūkumu. Puikiai: Puikiai derinami veiksmai, užduotis atliekama remiantis nustatyta praktika ir instrukcijomis.
4. Gebėti naudoti gelbėjimo priemones laivuose.	4.1. Tema. Gelbėjimo priemonių naudojimas. 4.1.1. Užduotys: <ul style="list-style-type: none"> • Paruošti valtį nuleidimui ir nuleisti, nuplaukti nuo laivo ir atvirkščiai, įlaipinti ir išlaipinti žmones; • Paruošti ir nuleisti gelbėjimo plaustą ir įlaipinti žmones; • Užsidėti individualias gelbėjimo priemones. 	Demonstravimas. Savarankiškas ir komandinis darbas. Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas. Egzaminas.	Patenkinamai: Užduotys atliktos su klaidomis ir neatitinka normatyvų. Gerai: Gerai derinami veiksmai, atitinka aplinkybes ir sąlygas, veikiama pagal priimtą saugumo praktiką ir normatyvus su nedideliais trūkumais. Puikiai: Puikiai derinami veiksmai, atitinka aplinkybes ir sąlygas, veikiama pagal priimtą saugumo praktiką ir normatyvus.
Mokymosi valandų paskirstymas	Kontaktinio darbo valandų skaičius (dirbant su profesijos mokytoju) –96 val. Konsultacijoms skirtų valandų skaičius –6 val. Mokinio savarankiško darbo valandų skaičius –25 val. Mokymosi pasiekimų patikrinimo valandų skaičius – 8 val.		

Materialieji ištekliai	<p>Mokymo (si) medžiaga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modulinės jūreivio profesinio mokymo programos aprašas; • Dalijamoji medžiaga, skaidrės, filmai; • Testai, praktinės užduotys. <p>Literatūra:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Paulauskas V., Banaitis J., Maksimavičius R. <i>Jūrininkystės technologija</i>. I, II, III dalys. Klaipėda: UAB „Klaipėdos banga“, 2008. 2. <i>Tarnybos Lietuvos Respublikos jūrų laivuose statutas</i>. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija. Vilnius, 2008. 3. <i>Darbu saugos laivuose bendrosios taisyklės</i>. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija. Vilnius, 2002. <p>Mokymo (si) priemonės:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jūreivių praktinio mokymo dirbtuvės su įranga, įrankiais, priemonėmis; • Denio mechanizmų poligonas (inkaravimo, švartavimo, valčių nuleidimo, užbortinio trapo ir krovos įrengimai); • Teorinio mokymo klasė su techninėmis priemonėmis mokymui iliustruoti, vizualizuoti.
Mokytojų kvalifikacija	Modulį vesti gali profesijos mokytojas, turintis jūrinę budinčiojo kapitono padėjėjo laivų, kurių BT 500 ir daugiau, kvalifikaciją, arba laivų statybos ir remonto inžinerinį techninį išsilavinimą.
Modulio rengėjai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jurij Anisimenko; 2. Liudas Judeikis; 3. Laimutė Vieraitienė; 4. Andrius Razokas.

3.1.4. Modulio DARBAI EKSTREMALIOMIS SITUACIJOMIS aprašas

Modulio pavadinimas	Darbai ekstremaliomis situacijomis		
Modulio kodas	4104102		
LTKS lygis	IV		
Apimtis kreditais	8		
Reikalingas pasirengimas mokymuisi	Baigti įvadinį modulį Eksploatuoti laivo denio įrengimus		
Modulyje ugdomos bendrosios kompetencijos	1. Darbuotojų saugos ir sveikatos; 2. Bendravimo užsienio kalba; 3. Mokymosi ir problemų sprendimo; 4. Socialinio ir pilietinio sąmoningumo; 5. Komandinio darbo; 6. Kritinio mąstymo; 7. Profesinės etikos ir estetikos suvokimas.		
Modulio mokymosi rezultatai (išskaidyta kompetencija)	Rekomenduojamas turinys, reikalingas rezultatams pasiekti	Rekomenduojamos mokymosi formos ir metodai	Mokymosi pasiekimų įvertinimo kriterijai
Kognityviniai mokymosi rezultatai			
1 .Paašškinti tarnybos laive organizavimą.	1.1. Tema. Tarnybos laivuose organizavimas. 1.1.1. Užduotys: <ul style="list-style-type: none"> • Apibūdinti laivo tarnybas, laivo tvarkaraščius; • Paašškinti valstybinių vėliavų naudojimą laive. 	Veiklos procesų stebėjimas. Situacijos analizė. Diskusija.	Paašškinti tarnybos organizavimo laivuose principai.
2. Apibūdinti laivo gyvybingumo sampratą.	2.1. Tema. Laivo gyvybingumas. 2.1.1. Užduotys: <ul style="list-style-type: none"> • Paašškinti laivo gyvybingumo sąvoką; • Paašškinti laivo ir įgulos parengimą, kad būtų užtikrintas laivo funkcionalumas; • Paašškinti laivo konstrukcijų uždarymo ir vamzdinių markiruotę; nurodančiųjų, perspėjančiųjų ir draudžiančiųjų ženklų reikšmes; • Paašškinti avarinių 	Paskaita. Veiklos procesų stebėjimas. Situacijos analizė. Diskusija.	Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma. Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai. Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta

	reikmenų paskirtį, markiruotę, laikymo vietas, priežiūrą, pradaužos užtaisymą.		laiku, be klaidų.
3. Apibūdinti gaisrų kilimo laivuose pagrindines priežastis, gaisrų ir užsidegimų profilaktiką, laivo įgulos paruošimą kovai su gaisru.	<p>3.1. Tema. Gaisrai laivuose.</p> <p>3.1.1. Uždutys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paašškinti: <ul style="list-style-type: none"> - gaisrų kilimo laivuose pagrindines priežastis, - gaisrų ir užsidegimų profilaktiką, - laivo įgulos paruošimą kovai su gaisru; • Apibūdinti: <ul style="list-style-type: none"> - gaisro gesinimo sistemas, jų panaudojimą, - pernešamas gaisrų gesinimo priemonės laive, jų panaudojimą; • Apibūdinti gaisro gesinimo principus ir būdus. 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Veiklos procesų stebėjimas.</p> <p>Situacijos analizė.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Apklausa.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, be klaidų.</p>
4. Apibūdinti laivo ruošimą štormavimui ir štormavimo būdus.	<p>4.1. Tema. Laivo štormavimas.</p> <p>4.1.1. Uždutis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paašškinti laivo ruošimą štormavimui ir štormavimo būdus. 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Veiklos procesų stebėjimas.</p> <p>Situacijos analizė.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Apklausa.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta</p>

			laiku, be klaidų.
5. Apibūdinti laivo apledėjimo sąlygas, apledėjimo šalinimo darbus ir laivo plaukiojimą tarp ledų.	<p>5.1. Tema. Laivo apledėjimas.</p> <p>5.1.1. Užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paašškinti: <ul style="list-style-type: none"> - laivo apledėjimą; - apledėjimo šalinimo darbus; - laivo plaukiojimą tarp ledų. 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Veiklos procesų stebėjimas.</p> <p>Situacijos analizė.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Apklausa.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, be klaidų.</p>
6. Apibūdinti įgulos veiksmus laivui užplaukus ant seklumos.	<p>6.1. Tema. Laivo užplaukimas ant seklumos.</p> <p>6.1.1. Užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paašškinti įgulos veiksmus laivui užplaukus ant seklumos. 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Veiklos procesų stebėjimas.</p> <p>Situacijos analizė.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Apklausa.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, be klaidų.</p>
7. Apibūdinti laivo sraigto išlaisvinimą iš lynų, tinklų.	<p>7.1. Tema. Laivo sraigto išlaisvinimas.</p> <p>7.1.1. Užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paašškinti laivo 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Veiklos procesų stebėjimas.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus.</p>

	<p>sraigto išlaisvinimą iš lynų, tinklų.</p>	<p>Situacijos analizė.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Apklausa.</p>	<p>Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, be klaidų.</p>
<p>8. Apibūdinti įgulos veiksmus žmogui iškritus už borto.</p>	<p>8.1. Tema. Veiksmai žmogui iškritus už borto.</p> <p>8.1.1. Užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti laivo įgulos veiksmus žmogui iškritus už borto. 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Veiklos procesų stebėjimas.</p> <p>Situacijos analizė.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Apklausa.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus, klystama neišsamiai atsakoma.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, be klaidų.</p>
<p>9. Apibūdinti JRAB Konvencijoje nurodytus kompetencijos reikalavimus jūrininkams siekiant užtikrinti žmonių ir laivo saugumą jūroje.</p>	<p>9.1. Tema. SOLAS-74 ir saugumo sąmoningumo ugdymo laivo apsaugos mokymo programos reikalavimai.</p> <p>9.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti Tarptautinės konvencijos SOLAS reikalavimus užtikrinant žmonių 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Veiklos procesų stebėjimas.</p> <p>Situacijos analizė.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Apklausa.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką</p>

	<p>gyvybių išsaugojimą jūroje;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apibūdinti kompetencijos reikalavimus jūrininkams, dalyvaujantiems laivo apsaugos užtikrinime; • Paašškinti, kokių sąlygų reikia laikytis pagal laivo apsaugos planą; • Apibūdinti apsaugos veiksmus laive, pasirengimo incidentams procedūras; • Pagal nurodytas sąlygas įvertinti riziką ir grėsmę saugumui. 		<p>ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, be klaidų.</p>
<p>10. Apibūdinti asmeninio išgyvenimo techniką.</p>	<p>10.1. Tema. Asmeninio išgyvenimo technika.</p> <p>10.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paašškinti TJO (Tarptautinė jūrų organizacija) saugos ženklus ir gebėti jais vadovautis; • Paašškinti laivo palikimo tvarką; • Paašškinti, kaip aktyvuoti ir naudotis avarine radijo įranga: - palydoviniu vietą nurodančiu radijo švyturiu (EPIRB), - paieškos bei gelbėjimo atsakikliu SART), aukšto dažnio radijo telefonu (VHF); • Įvardinti ryšio su malūnsparniu signalus; • Paašškinti gelbėjimo stropo panaudojimą bei 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Veiklos procesų stebėjimas.</p> <p>Situacijos analizė. Diskusija.</p> <p>Apklausa.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, be klaidų.</p>

	elgesį pakėlimo metu.		
11. Apibūdinti pirmosios pagalbos suteikimo būdus ir principus	<p>11.1. Tema. Pirmosios pagalbos suteikimo pagrindai.</p> <p>11.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti žmogaus kūno sandarą ir organų funkcijas; • Paaiškinti, kaip atliekamas nukentėjusiojo gaivinimas, kraujavimo stabdymas; • Paaiškinti, kaip yra suteikiama pirmoji pagalba: <ul style="list-style-type: none"> - esant kaulų lūžiams, - nudegus, - nukentėjus nuo elektros srovės, - nušalus. 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Veiklos procesų stebėjimas.</p> <p>Situacijos analizė.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Apklausa.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, be klaidų.</p>
12. Apibūdinti priešgaisrinę saugą ir gaisrų gesinimą.	<p>12.1. Tema. Priešgaisrinė sauga ir gaisrų gesinimas.</p> <p>12.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti gaisro kilimo priežastis, degimo sąlygas, profilaktines priemones; • Paaiškinti avarinių ir priešgaisrinių postų, avarinio inventoriaus išdėstymą ir naudojimo tvarką; • Apibūdinti specialiąją aprangą, jos paskirtį; • Apibūdinti kvėpavimo aparatus, kilnojamąsias gaisro gesinimo priemones, jų sandarą, veikimo principą; • Paaiškinti gaisro išžvalgymo, 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Veiklos procesų stebėjimas.</p> <p>Situacijos analizė.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Apklausa.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, be klaidų.</p>

	žmonių gelbėjimo iš gaisro zonos ir gaisro įvairiose patalpose gesinimo principus.		
13. Apibūdinti asmeninį saugumą ir socialinę atsakomybę.	<p>13.1. Tema. Asmeninis saugumas ir socialinė atsakomybė.</p> <p>13.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paašškinti galimus pavojus laive ir jų prevenciją; • Paašškinti: <ul style="list-style-type: none"> - kaip palaikyti normalius savitarpio santykius dirbant komandoje, - kaip suprasti įsakymus ir juos vykdyti, - kaip suprasti procedūras ir jas atlikti, - kaip išvengti jūros užteršimo ir kaip šalinti užteršimo padarinius, - jūreivio teises ir pareigas laive, - sveikatos higienos reikalavimus. 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Veiklos procesų stebėjimas.</p> <p>Situacijos analizė.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Apklausa.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, be klaidų.</p>
14. Apibūdinti laivo apsaugos plane nurodytų sąlygų laikymąsi, rizikas ir grėsmes saugumui, laivo saugumo patikrinimus, apsaugos įrangas ir sistemas.	<p>14.1. Tema. Laivo apsauga.</p> <p>14.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paašškinti: <ul style="list-style-type: none"> - kaip suprasti laivo apsaugos plane nurodytų sąlygų laikymąsi, - kaip atpažinti rizikas ir grėsmes saugumui, - kas yra įprasti saugumo patikrinimai, - kaip naudojamos apsaugos įrangos ir sistemos. 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Veiklos procesų stebėjimas.</p> <p>Situacijos analizė.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Apklausa.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta</p>

			laiku, be klaidų.
15. Suprasti pokalbį, pranešimus, raštiškai pateiktą informaciją, kalbėti anglų kalba apie pagrindinius veiksmus esant ekstremaliomis sąlygoms.	<p>15.1. Tema. Darbai ekstremaliomis sąlygomis.</p> <p>15.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skaityti ir versti į lietuvių kalbą tekstą; • Paaiškinti avarinių ir priešgaisrinių postų, avarinio inventoriaus išdėstymą ir naudojimo tvarką; • Perteikti informaciją apie laivo konstrukcijų uždarymo ir vamzdynų markiruotę: nurodančiųjų, perspėjančiųjų ir draudžiančiųjų ženklų reikšmes; • Paaiškinti avarinių reikmenų paskirtį, markiruotę, laikymo vietas; • Paaiškinti apledėjimo šalinimo darbus; • Paaiškinti įgulos veiksmus, laivui užplaukus ant seklumos; • Paaiškinti įgulos veiksmus, žmogui iškritus už borto; • Paaiškinti laivo palikimo tvarką; • Paaiškinti, kaip aktyvuoti ir naudotis avarine radijo įranga: EPIRB, SART, VHF; • Įvardinti ryšio su malūnsparniu signalus; • Klausyti ir perteikti informaciją apie 	<p>Terminologijos pristatymas.</p> <p>Klausymas (sakinio teksto suvokimas ir darbas su informacija).</p> <p>Skaitymas (rašytinio teksto suvokimas ir darbas su informacija).</p> <p>Kalbėjimas (monologas / dialogas).</p> <p>Rašymas (dokumentų pildymas).</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma. Pasyviai dalyvaujama pokalbyje.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai. Dalyvauta pokalbyje.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, be klaidų. Aktyviai dalyvauja pokalbyje ir pats jį inicijuoja.</p>

	<p>gelbėjimo stropo panaudojimą bei elgesį pakėlimo metu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Imituoti pokalbį su pašnekovu apie pirmosios pagalbos suteikimą. 		
Psichomotoriniai mokymosi rezultatai			
1 Gebėti kovoti už laivo gyvybingumą.	<p>1.1. Tema. Laivo gyvybingumas.</p> <p>1.1.1. Uždutys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atpažinti laivo konstrukcijų uždarymo ir vamzdynų markiruotę: nurodančiuosius, perspėjančiuosius ir draudžiančiuosius ženklus; • Parinkti avarinius reikmenis pagal paskirtį pradaužai užtaisyti. 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Savarankiškas ir komandinis darbas.</p> <p>Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas.</p>	<p>Patenkinamai: Markiruotė atpažinta su klaidomis, avariniai reikmenys parinkti teisingai.</p> <p>Gerai: Markiruotė, ženklai atpažinta su nedideliais trūkumais, avariniai reikmenys parinkti teisingai.</p> <p>Puikiai: Markiruotė, ženklai atpažinta tiksliai, avariniai reikmenys parinkti teisingai.</p>
2. Gebėti gesinti gaisrus laive.	<p>2.1. Tema. Gaisrų gesinimas.</p> <p>2.1.1. Uždutys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parinkti gaisro gesinimo įrangą, inventorių; • Pasirinkti tinkamą aprangą, užsidėti kvėpavimo aparatą, naudotis gesintuvais; • Pademonstruoti, kaip naudoti nurodyto tipo gesintuvus. 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Savarankiškas ir komandinis darbas.</p> <p>Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas.</p>	<p>Patenkinamai: Gaisro gesinimo įranga, inventorių parinkti teisingai. Apranga apsivilkta, kvėpavimo aparatas uždėtas klaidingai. Naudotis gesintuvais geba.</p> <p>Gerai: Gaisro gesinimo įranga, inventorių parinkti teisingai. Apsivilkta apranga, kvėpavimo aparatas uždėtas su nedideliais trūkumais. Naudotis</p>

			gesintuvais geba. Puikiai: Gaisro gesinimo įranga, inventorių parinkti teisingai. Apranga apsivilkta, kvėpavimo aparatas uždėtas teisingai. Naudotis gesintuvais geba.
3. Gebėti paruošti laivą štormavimui.	<p>3.1. Tema. Laivo štormavimas.</p> <p>3.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Išskleisti pavėjui ir uždengti visų ventiliatorių žiotis; • Patikrinti visų štorminių portikų, špigatų tinkamumą eksploatuoti; • Patikrinti krovinių strėlių, denio krovinio pritvirtinimą; • Ant viršutinių denių ištempti štorminius lejerius. 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Savarankiškas ir komandinis darbas.</p> <p>Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas.</p>	<p>Patenkinamai: Darbai vykdomi pagal saugios praktikos nuostatus ir įrangos naudojimo instrukcijas. Padaryta klaidų.</p> <p>Gerai: Darbai vykdomi pagal saugios praktikos nuostatus ir įrangos naudojimo instrukcijas su nedideliais trūkumais.</p> <p>Puikiai: Darbai vykdomi pagal saugios praktikos nuostatus ir įrangos naudojimo instrukcijas.</p>
4. Gebėti paruošti laivą apledėjimui ir atlikti apledėjimo šalinimo darbus.	<p>4.1. Tema. Laivo apledėjimas.</p> <p>4.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Patikrinti štorminių portikų ir denio špigatų būklę; • Paruošti laužtuvus, kastuvus, kirstuvus, kirvius, kūjus; • Atlikti ledo šalinimo darbus. 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Savarankiškas ir komandinis darbas.</p> <p>Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas.</p>	<p>Patenkinamai: Darbai vykdomi pagal saugios praktikos nuostatus ir įrangos naudojimo instrukcijas su klaidomis.</p> <p>Gerai: Darbai vykdomi pagal saugios praktikos nuostatus ir</p>

			<p>įrangos naudojimo instrukcijas su nedideliais trūkumais.</p> <p>Puikiai: Darbai vykdomi pagal saugios praktikos nuostatus ir įrangos naudojimo instrukcijas.</p>
<p>5. Gebėti imtis tinkamų veiksmų laivui užplaukus ant seklumos.</p>	<p>5.1. Tema. Laivo užplaukimas ant seklumos. 5.1.1. Uždutys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paskelbti bendrąjį laivo aliarmą ir iškelti signalą „Laivas ant seklumos“; • Išmatuoti gylį rankiniu lotu ir nubraižyti schemą. 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Savarankiškas ir komandinis darbas.</p> <p>Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas.</p>	<p>Patenkinamai: Darbai vykdomi pagal saugios praktikos nuostatus ir įrangos naudojimo instrukcijas su klaidomis.</p> <p>Gerai: Darbai vykdomi pagal saugios praktikos nuostatus ir įrangos naudojimo instrukcijas su nedideliais trūkumais.</p> <p>Puikiai: Darbai vykdomi pagal saugios praktikos nuostatus ir įrangos naudojimo instrukcijas.</p>
<p>6. Gebėti imtis tinkamų veiksmų žmogui iškritus už borto.</p>	<p>6.1. Tema. Veiksmai žmogui iškritus už borto. 6.1.1. Uždutys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paskelbti pavojų, pranešti į tiltelį „Žmogus už borto“; • Atlikti žmogaus už borto stebėjimą ir vykdyti pareigas pagal tvarkaraštį „Žmogus už borto“. 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Savarankiškas ir komandinis darbas.</p> <p>Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas.</p>	<p>Patenkinamai: Veiksmai, kurių imamasi, neatitinka numatytų aplinkybių ir sąlygų bei priimtų saugios praktikos nuostatų.</p> <p>Gerai: Veiksmai, kurių imamasi</p>

			<p>evakuacijos metu ir išgyvenimo situacijose, ne visai atitinka numatytas aplinkybes ir sąlygas bei priimtus saugios praktikos nuostatus.</p> <p>Puikiai: Veiksmai, kurių imamasi, atitinka numatytas aplinkybes ir sąlygas bei priimtus saugios praktikos nuostatus.</p>
7. Suteikti pirmąją pagalbą.	<p>7.1. Tema. Pirmosios pagalbos suteikimas.</p> <p>7.1.1. Uždutys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parinkti tinkamą nukentėjusiojo kūno padėtį; • Pademonstruoti kraujavimo stabdymo būdus ant manekeno, priklausomai nuo kraujavimo tipo; • Atlikti nukentėjusiojo gaivinimą ant manekeno, laikantis nustatytos veiksmų sekos; • Pademonstruoti ant manekeno, kaip suteikti pirmąją pagalbą lūžus kaulams. 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Savarankiškas ir komandinis darbas.</p> <p>Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas.</p>	<p>Patenkinamai: Veiksmai su klaidomis, ne visai atitinka numatytas aplinkybes ir sąlygas bei priimtus saugios praktikos nuostatus.</p> <p>Gerai: Veiksmai atitinka numatytas aplinkybes ir sąlygas bei priimtus saugios praktikos nuostatus. Yra nedidelių trūkumų.</p> <p>Puikiai: Veiksmai atitinka numatytas aplinkybes ir sąlygas bei priimtus saugios praktikos nuostatus.</p>
8. Naudoti asmeninio išgyvenimo techniką.	<p>8.1. Tema. Asmeninio išgyvenimo technika.</p> <p>8.1.1. Uždutys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parinkti gelbėjimo priemonės pagal paskirtį ir parodyti, kaip jomis 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Savarankiškas ir komandinis darbas.</p> <p>Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir</p>	<p>Patenkinamai: Veiksmai su klaidomis, ne visai atitinka numatytas aplinkybes ir sąlygas bei priimtus saugios</p>

	<p>naudotis;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nuleisti gelbėjimo valtį, įsodinti keleivius ir įgulos narius; • Aktyvuoti ir naudotis avarine EPIRB, SART, VHF įranga. 	<p>vertinimas. Egzaminas.</p>	<p>praktikos nuostatus. Gerai: Veiksmai atitinka numatytas aplinkybes ir sąlygas bei priimtus saugios praktikos nuostatus. Yra nedidelių trūkumų. Puikiai: Veiksmai atitinka numatytas aplinkybes ir sąlygas bei priimtus saugios praktikos nuostatus.</p>
Mokymosi valandų paskirstymas	<p>Kontaktinio darbo valandų skaičius (dirbant su profesijos mokytoju) – 150 val. Konsultacijoms skirtų valandų skaičius – 18 val. Mokinio savarankiško darbo valandų skaičius – 40 val. Mokymosi pasiekimų patikrinimo valandų skaičius – 8val.</p>		
Materialieji ištekliai	<p>Mokymo (si) medžiaga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modulinės jūreivio profesinio mokymo programos aprašas; • Dalijamoji medžiaga, skaidrės, filmai; • Testai, praktinės užduotys. <p>Literatūra:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Paulauskas V., Banaitis J., Maksimavičius R. <i>Jūrininkystės technologija</i>. I, II, III dalys. Klaipėda: UAB „Klaipėdos banga“, 2008. 2. <i>Tarnybos Lietuvos Respublikos jūrų laivuose statutas</i>. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija. Vilnius, 2008. 3. <i>Darbų saugos laivuose bendrosios taisyklės</i>. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija. Vilnius, 2002. 4. Kovaliov V., Sąlyga J., Grigaluskas V. <i>Skubios medicininės pagalbos suteikimas laivuose</i>. Klaipėda: S. Jokužio spaustuvė, 2004. 5. Paulauskas V. <i>Laivo valdymas ypatingomis sąlygomis</i>. Klaipėda: KU leidykla, 1999. 6. Rezolucija A 952 (23). Graphical symbols for shipboard fire control plans. London: IMO, 2001. 7. Tarptautinė konvencija dėl jūrininkų rengimo, atestavimo ir budėjimo normatyvų (JRAB) su 2010 metų Manilos pataisomis. 8. Model Course „Security Awareness Training for Seafarers with Designated Security Duties“, 2014. 9. Tarptautinė konvencija dėl žmogaus gyvybės apsaugos jūroje (SOLAS 1974) su paskutiniais pakeitimais 2007. 10. Tarptautinio laivo ir uosto įrenginio apsaugos kodeksas (ISPS Code), 2002. 11. Guideline for performing Ship Security Assessment. Norwegian Shipowner’s Association, 2007. 12. Piracy Information. International Maritime Bureau, 2011. 		

	<p>13. „Security Guidelines for vessels“. USCG Navigation and vessel inspection circular, 2014.</p> <p>14. ISPS Certification Guidelines. Germanischer Lloyd, 2004.</p>
	<p>Mokymo (si) priemonės:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Specialus konteineris kovos su ugnimi ir dūmais treniruotėms; • Stacionari gaisro gesinimo įranga; • Nešiojami gaisro gesinimo įranga; • Mokymo auditorija su asmeninio gelbėjimo, gaisrų prevencijos ir kovos su gaisrais įranga ir priemonėmis; • Baseinas; • Multimedijos projektorius; • Pirmosios medicininės pagalbos mokymo priemonių komplektas; • Vaizdo medžiaga „Laivo palikimas“, „Kova su gaisrais“; • Teorinio mokymo klasė su techninėmis priemonėmis mokymui iliustruoti, vizualizuoti.
Mokytojų kvalifikacija	Modulį vesti gali profesijos mokytojas, turintis budinčiojo kapitono padėjėjo laivų, kurių BT 500, jūrinę kvalifikaciją ir ne mažiau kaip 3 metų praktinio darbo jūroje stažą.
Modulio rengėjai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jurij Anisimenko; 2. Liudas Judeikis; 3. Laimutė Vieraitienė; 4. Andrius Razokas.

Modulyje Darbai ekstremaliomis situacijomis integruoti „Asmeninio išgyvenimo technikos, priešgaisrinės saugos ir gaisrų gesinimo, pirmosios pagalbos suteikimo pagrindų, asmeninio saugumo ir socialinės atsakomybės“ - (SOLAS 74) mokymo kursas bei „Laivo apsaugos įgūdžių įgijimo ir mokymo“ – (ISPS Code) kursas. Šie mokymo kursai privalomi pagal Tarptautinės konvencijos dėl jūrininkų rengimo, atestavimo ir budėjimo normatyvų – (JRAB Konvencija) reikalavimus.

3.1.5. Modulio SAUGI LAIVYBA, BUDĖJIMAI LAIVE aprašas

Modulio pavadinimas	Saugi laivyba, budėjimai laive		
Modulio kodas	4104103		
LTKS lygis	IV		
Apimtis kreditais	24		
Reikalingas pasirengimas mokymuisi	Atlikti laivo priežiūros darbus Eksploatuoti laivo denio įrengimus Dirbti ekstremaliomis situacijomis		
Modulyje ugdomos bendrosios kompetencijos	1. Darbuotojų saugos ir sveikatos; 2. Bendravimo užsienio kalba; 3. Mokymosi ir problemų sprendimo; 4. Komandinio darbo; 5. Profesinės etikos ir estetikos suvokimo.		
Modulio mokymosi rezultatai (išskaidyta kompetencija)	Rekomenduojamas turinys, reikalingas rezultatams pasiekti	Modulio mokymosi rezultatai (išskaidyta kompetencija)	Rekomenduojamas turinys, reikalingas rezultatams pasiekti
Kognityviniai mokymosi rezultatai			
1. Apibūdinti pagrindines navigacijos sąvokas ir krypčių matavimus jūroje.	1.1. Tema. Pagrindinės navigacijos sąvokos, krypčių matavimai. 1.1.1. Užduotys: <ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti: <ul style="list-style-type: none"> - kas yra geografinės koordinatės, - kas yra jūrmylė, kabeltovas, pėda, sieksnis, mazgas; • Ką vadiname magnetinio ir girokompaso pataisa? • Kaip ištaisomi kursai ir pelengai; • Paaiškinti: <ul style="list-style-type: none"> - kokios horizonto dalijimo sistemos, - ką vadiname tikroju kursu, tikroju pelengu, kursiniu kampu, - kas yra magnetinė deklinacija, - kas yra magnetinis kursas ir magnetinis pelengas, - kas yra magnetinio kompasos pataisa ir 	Demonstravimas. Veiklos procesų stebėjimas. Situacijos analizė. Diskusija. Apklausa.	Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma. Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai. Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, be klaidų.

	<p>kaip ji skaičiuojama, - kaip ištaisomi kursai ir pelengai, - kas yra girokompaso kursas, pelengas.</p>		
<p>2. Apibūdinti laivavedyboje naudojamus prietaisus.</p>	<p>2.1. Tema. Jūrų laivavedybos prietaisai. 2.1.1. Uždutys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti: <ul style="list-style-type: none"> - magnetinio kompasos sandarą, veikimo principą, - girokompaso sandarą, veikimo principą, - kokiais atvejais naudojamas rankinis lotas, - kas yra echolotas ir koks jo veikimo principas, - kas yra lagas ir koks jo veikimo principas, - kas yra elektroniniai jūrlapiai ir GPS, - kas yra radaras, jo sandara, veikimo principas, - kokie ir kaip laive naudojami laiko matuokliai; • Paaiškinti: <ul style="list-style-type: none"> - vietinio, juostinio, Grinvičo (Pasaulio) laiko sampratą ir laiko matavimus laive, tam naudojamus prietaisus (laivo laikrodžius, sekundmačius chronometrus). 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Veiklos procesų stebėjimas.</p> <p>Situacijos analizė.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Apklausa.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, be klaidų.</p>
<p>3. Apibūdinti kranto ir jūros navigacinius įrenginius.</p>	<p>3.1. Tema. Kranto ir jūros navigaciniai įrenginiai. 3.1.1. Uždutys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Įvardinti kranto ir jūros navigacinius įrenginius; • Paaiškinti švyturių, ženklų, žiburių, vedlinių, jūrinių bujų, gairių paskirtį, sandarą, pagrindines charakteristikas; 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Veiklos procesų stebėjimas.</p> <p>Situacijos analizė.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Apklausa.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti plūduriuojančiųjų įspėjamųjų: <ul style="list-style-type: none"> - lateralinių, - kardinalinių, - ašinių, - specialiosios paskirties ženklų pagrindines charakteristikas. 		<p>klausimus atsakyta teisingai.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, be klaidų.</p>
4. Apibūdinti laivo kelio kontrolės reikalavimus.	<p>4.1. Tema. Laivo kelio kontrolė.</p> <p>4.1.1. Užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti: <ul style="list-style-type: none"> - jūrlapių, žinyų paskirtį, - laivo kelio grafinio skaičiavimo reikalavimus, - laivo vietos nustatymą vizualiniais būdais, - jūrlapių ir žinyų koregavimą. 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Veiklos procesų stebėjimas.</p> <p>Situacijos analizė.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Apklausa.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, be klaidų.</p>
5. Apibūdinti jūrinės meteorologijos ir hidrologijos sampratas.	<p>5.1. Tema. Jūrinė meteorologija ir hidrologija.</p> <p>5.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Įvardinti atmosferos stebėjimo prietaisus; • Paaiškinti atmosferos stebėjimo prietaisų sandarą, matavimo vienetus; • Paaiškinti orų prognozavimo principus; • Išnagrinėti, kokie meteorologiniai elementai ar reiškiniai lemia saugią laivybą; • Paaiškinti, kaip matuojamas vėjo greitis; • Apibūdinti pagrindines hidrologines charakteristikas ir jų įtaką laivybai; 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Veiklos procesų stebėjimas.</p> <p>Situacijos analizė.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Apklausa.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, be klaidų.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Išskirti blogo oro artėjimo požymius, jūros bangavimą pagal bangavimo balų skalę; • Paaiškinti srovių ir potvynių susidarymo priežastis, potvynių tipus. 		
6. Apibūdinti tinkamą vizualinį ir garsinį stebėjimą užtikrinant saugų laivavedybos budėjimą.	<p>6.1. Tema. Vizualinis ir garsinis stebėjimas.</p> <p>6.1.1. Užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti: <ul style="list-style-type: none"> - kaip organizuojamas laive eigos ir kranto budėjimas, - kokios pagrindinės budėtojo ir stebėtojo pareigos, - kaip pranešama į tiltelį apie garso signalą, žiburį ar kitokį objektą, kryptį (laipsniais ar rumbais), - kaip priimamas ir perduodamas budėjimas, - kokia informacija reikalinga saugiam budėjimui. 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Veiklos procesų stebėjimas.</p> <p>Situacijos analizė.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Apklausa.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, be klaidų.</p>
7. Apibūdinti signalizacijos ir ryšio priemones laive.	<p>7.1. Tema. Signalizacijos ir ryšio priemonės.</p> <p>7.1.1. Užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti: <ul style="list-style-type: none"> - signalizacijos ir ryšio priemonių tipus, paskirtį, - tarptautinio signalų kodo struktūrą ir vėliavų naudojimą, - kokie yra signalizacijos būdai ir priemonės, - kokie yra ryšio būdai ir priemonės, - kokios signalinės pirotechninės priemonės turi būti laive, kaip ir kada jas panaudoti. 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Veiklos procesų stebėjimas.</p> <p>Situacijos analizė.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Apklausa.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, be klaidų.</p>

<p>8. Apibūdinti Tarptautinių laivų susidūrimų jūroje prevencijos taisyklių (sutrumpintai – COLREG 72) paskirtį, struktūrą taikymą, žiburius ir ženklus, jūroje naudojamus nelaimės signalus.</p>	<p>8.1. Tema. Tarptautinės laivų susidūrimų jūroje prevencijos taisyklės.</p> <p>8.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti tarptautinių laivų plaukiojimo taisyklių struktūrą, bendrąsias sąvokas, terminus; • Charakterizuoti laivų žiburius ir ženklus, jų spalvas, sektorius, matomumą, formas, išdėstymą; • Atpažinti ir duoti garsinius signalus, laivui plaukiant matomumo ribose ir riboto matomumo sąlygomis: <ul style="list-style-type: none"> - laivų su mechaniniu varikliu, - atliekančių vilkimo operaciją, - burinių ir irklinių laivų, - traluojančių laivų, - laivų, žvejojančių netraline įranga, - nevaldomų laivų, - riboto manevringumo laivų, - atliekančių gilinimo darbus, - atliekančių minų tralavimą, - su ribota grimzle, - locmaninių laivų, - įsiinkaravusių laivų, - laivų ant seklumos; • Paaiškinti nelaimės signalus ir jų davimo tvarką. 	<p>Demonstravimas,</p> <p>Veiklos procesų stebėjimas.</p> <p>Situacijos analizė.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Apklausa.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, be klaidų.</p>
<p>9. Suprasti pokalbį, raštišką informaciją, kalbėti apie budėjimą laive anglų kalba.</p>	<p>9.1. Tema. Budėjimas laive.</p> <p>9.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Įvardinti pagrindines navigacijos sąvokas; • Įvardinti ir trumpai apibūdinti laivavedyboje naudojamus prietaisus, 	<p>Paskaita.</p> <p>Klausymas (sakinio teksto suvokimas ir darbas su informacija).</p> <p>Skaitymas</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma. Pasyviai dalyvauta pokalbyje.</p> <p>Gerai:</p>

	<p>signalizacijos ir ryšio priemonės;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Imituoti pokalbį su pašnekovu. 	<p>(rašytinio teksto suvokimas ir darbas su informacija).</p> <p>Kalbėjimas (monologas / dialogas).</p>	<p>Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai. Dalyvauta pokalbyje.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, be klaidų. Aktyviai dalyvauja pokalbyje ir pats jį inicijuoja.</p>
<i>Psichomotoriniai mokymosi rezultatai</i>			
<p>1. Jūrlapyje spręsti grafinius uždavinius.</p>	<p>1.1. Tema. Kelio kontrolė. 1.1.1. Uždutys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apskaičiuoti magnetinio kompasas ir girokompasas pataisą; • Ištaisyti magnetinius kursus ir pelengus; • Pervesti tikrus kursus ir pelengus ir nubrėžti jūrlapyje; • Apskaičiuoti tikrus pelengus ir nubrėžus jūrlapyje nustatyti laivo vietą. 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Savarankiškas darbas.</p> <p>Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas.</p>	<p>Patenkinamai: Uždutys atliktos su klaidomis arba nebaigtos.</p> <p>Gera: Uždutis užbaigta su nedideliais trūkumais.</p> <p>Puikiai: Uždutys atliktos kruopščiai ir tiksliai, laikantis reikalavimų.</p>

<p>2. Tinkamai vykdyti vizualinį ir garsinį stebėjimą.</p>	<p>2.1. Tema. Vizualinis ir garsinis stebėjimas. 2.1.1. Uždutys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Raportuoti balsu arba pranešti signalu į tiltelį apie garso signalą, žiburį ar kitokį objektą; • Vizualiai nustatyti atstumą iki objekto jūrmylėmis, kabeltovais bei kryptį laipsniais ir rumbais; • Atpažinti plūduriuosius ženklus: <ul style="list-style-type: none"> - įspėjamuosius, - lateralinius, - kardinalinius, - ašinius, - specialiosios paskirties. Nurodyti jų paskirtį. 	<p>Demonstravimas. Savarankiškas darbas. Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas.</p>	<p>Patenkinamai: Garso signalai, žiburiai bei kiti objektai pastebimi, pranešama budinčiajam, vadovaujančiajam specialistui netiksliai, apytikslė kryptis į juos, išreikšta laipsniais arba rumbais. Raportuojama su klaidomis. Uždutys atliktos su klaidomis arba nebaigtos. Gerai: Garso signalai, žiburiai bei kiti objektai pastebimi ir nedelsiant pranešama budinčiajam, vadovaujančiajam specialistui apytikslė kryptis į juos, išreikšta laipsniais arba rumbais su nedideliais trūkumais. Puikiai: Raportuojama aiškiai, glaustai ir tiksliai. Garso signalai, žiburiai bei kiti objektai pastebimi ir nedelsiant, pranešama budinčiajam, vadovaujančiajam specialistui apytikslė kryptis į juos, išreikšta laipsniais arba rumbais.</p>
<p>3. Tinkamai vykdyti budėjimą laivo tiltelyje.</p>	<p>3.1. Tema. Budėjimas laivo tiltelyje. 3.1.1. Uždutys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pademonstruoti: <ul style="list-style-type: none"> - budėjimo tiltelyje priėmimą ir perdavimą, - budėjimo prie vairo priėmimą ir perdavimą; • Raportuoti budinčiajam kapitono padėjėjui apie garso signalą, žiburį ar 	<p>Demonstravimas. Savarankiškas darbas. Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas.</p>	<p>Patenkinamai: Informacija keičiamasi neaiškiai. Budėjimas vykdomas, perimamas ir perduodamas pagal priimtą praktiką, tačiau su klaidomis. Gerai: Informacija keičiamasi aiškiai ir glaustai. Budėjimas vykdomas, perimamas bei</p>

	<p>kitokį pastebėtą objektą;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vykdyti komandas ir keistis su budinčiuoju kapitono padėjėju informacija, tiesiogiai susijusia su budėjimu; • Atlikti budėjimo pamainos priėmimo, vykdymo ir perdavimo procedūras; • Naudotis saugaus budėjimo vykdymui reikalinga informacija. 		<p>perduodamas pagal priimtą praktiką ir procedūras su nedidelėmis klaidomis.</p> <p>Puikiai: Informacija keičiamasi aiškiai ir glaustai. Budėjimas vykdomas, perimamas ir perduodamas pagal priimtą praktiką ir procedūras.</p>
<p>4. Užtikrinti saugų laivavedybos budėjimą plaukiojimo praktikos metu.</p>	<p>4.1. Tema. Navigacinis budėjimas laive.</p> <p>4.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Raportuoti balsu ar pranešti signalu į tiltelį apie garso signalą, žiburį ar kitokį objektą; • Vizualiai nustatyti atstumą iki objekto jūrmylėmis, kabeltovais ir kryptį laipsniais bei rumbais; • Atpažinti plūdriųjų švyturių, bujų, gairių pagrindines charakteristikas; • Apskaičiuoti magnetinio kompasos ir girokompaso pataisą; • Ištaisyti magnetinius kursus ir pelengus; • Pervesti tikrus kursus ir pelengus ir nubrėžti jūrlapyje; • Apskaičiuoti tikrus pelengus ir nubrėžus jūrlapyje, nustatyti laivo vietą; • Atpažinti laivų žiburius ir ženklus: - laivų su mechaniniu varikliu, 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Savarankiškas darbas.</p> <p>Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas.</p>	<p>Patenkinamai: Informacija keičiamasi neaiškiai. Budėjimas vykdomas, perimamas ir perduodamas pagal priimtą praktiką, tačiau su klaidomis. Pastoviu kursu laivas vairuojamas priimtinoje ribose, atsižvelgiant į plaukiojimo rajoną bei vyraujančias bangavimo sąlygas. Kurso keitimas nesklendus ir ne visada kontroliuojamas.</p> <p>Gera: Informacija keičiamasi aiškiai ir glaustai. Budėjimas vykdomas, perimamas ir perduodamas pagal priimtą praktiką ir procedūras su nedidelėmis klaidomis. Pastoviu kursu laivas vairuojamas priimtinoje ribose, atsižvelgiant į plaukiojimo rajoną bei vyraujančias</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - atliekančių vilkimo operaciją, - burinių ir irklinių laivų; - traluojančių laivų, - laivų, žvejojančių netraline įranga, - nevaldomų laivų, - riboto manevringumo laivų, - atliekančių gilinimo darbus, - atliekančių minų tralavimą, - su ribota grimzle, - locmaninių laivų, - įsiinkaravusių laivų, - laivų ant seklumos; • Atlikti vėjo, laivo greičio, gylio, matavimą, laikrodžių sutikrinimą. 		<p>bangavimo sąlygas. Kurso keitimas ne visada sklandus ir kontroliuojamas.</p> <p>Puikiai: Informacija keičiamasi aiškiai ir glaustai. Budėjimas vykdomas, perimamas ir perduodamas pagal priimtą praktiką ir procedūras. Pastoviu kursu laivas vairuojamas priimtinoje ribose, atsižvelgiant į plaukiojimo rajoną bei vyraujančias bangavimo sąlygas. Kurso keitimas sklandus ir kontroliuojamas.</p>
<p>5. Vykdyti laivo inkaravimo, švartavimo ir krovos darbų procedūras.</p>	<p>5.1. Tema. Denio darbai.</p> <p>5.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tinkamai eksploatuoti inkaravimo įrangą, pakeliant, nuleidžiant, tvirtinant inkarą plaukimui ir avariniais atvejais; • Atlikti švartlynių ir vilkimo lynų perdavimo, tvirtinimo ir atidavimo procedūras bei veiksmų eiliškumą; • Saugiai vykdyti krovą, krovinių tvirtinimą; • Naudotis kėlimo įranga, špiliu; • Prižiūrėti liukus, nepralaidžias duris, angas; • Gebėti parinkti dažymo, tepimo ir valymo įrangą bei medžiagas; • Vykdyti kasdienės 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Savarankiškas ir komandinis darbas.</p> <p>Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas.</p>	<p>Patenkinamai: Darbai (procedūros) vykdomi pagal saugios praktikos nuostatus ir įrangos naudojimo instrukcijas, tačiau su klaidomis.</p> <p>Gera: Darbai (procedūros) vykdomi pagal saugios praktikos nuostatus ir įrangos naudojimo instrukcijas su nedideliais trūkumais.</p> <p>Puikiai: Puikiai derinami veiksmai, darbai (procedūros) vykdomi pagal saugios praktikos nuostatus ir įrangos naudojimo instrukcijas.</p>

	<p>techninės priežiūros ir remonto procedūras;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paruošti paviršių dažymui ir nudažyti; • Saugiai naudoti ir prižiūrėti rankinius ir elektrinius įrankius. 		
6. Saugiai eksploatuoti denio įrangą ir mechanizmus.	<p>6.1. Tema. Denio įrangos eksploatacija.</p> <p>6.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Įrengti ir nuimti pakabinamą suolą ir pastolius, platformą; • Pastatyti ir nuimti locmano ir užbortinius trapus, tales, priešžiurkinius skydus; • Naudotis smaigu ir pinti kilpas, atlikti sujungimus, rišti mazgus, įskaitant tinkamą mazgų ir fiksatorių naudojimą; • Krovos įrangos takelažo ir rangauto naudojimas ir priežiūra; • Tinkamai naudoti pagrindinius signalus dirbant su gervėmis, brašpiliais, kranais, keltuvais ir kita įranga; • Atlikti vėliavų pakėlimą ir nuleidimą. 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Savarankiškas ir komandinis darbas.</p> <p>Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas.</p> <p>Egzaminas.</p>	<p>Patenkinamai: Darbai (procedūros) vykdomi pagal saugios praktikos nuostatus ir įrangos naudojimo instrukcijas, tačiau su klaidomis.</p> <p>Gerai: Darbai (procedūros) vykdomi pagal saugios praktikos nuostatus ir įrangos naudojimo instrukcijas su nedideliais trūkumais.</p> <p>Puikiai: Puikiai derinami veiksmai, darbai (procedūros) vykdomi pagal saugios praktikos nuostatus ir įrangos naudojimo instrukcijas.</p>
Mokymosi valandų paskirstymas	<p>Kontaktinio darbo valandų skaičius (dirbant su profesijos mokytoju) –140 val.</p> <p>Konsultacijoms skirtų valandų skaičius –20 val.</p> <p>Mokinio savarankiško darbo valandų skaičius (plaukiojimo praktika) –480 val.</p> <p>Mokymosi pasiekimų patikrinimo valandų skaičius – 12 val.</p>		
Materialieji ištekliai	<p>Mokymo (si) medžiaga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modulinės jūreivio profesinio mokymo programos aprašas; • Dalijamoji medžiaga, skaidrės, filmai; • Testai, praktinės užduotys. <p>Literatūra:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Paulauskas V., Banaitis J., Maksimavičius R. <i>Jūrininkystės technologija</i>. I, II, III dalys. Klaipėda: UAB „Klaipėdos banga“, 2008. 2. <i>Tarnybos Lietuvos Respublikos jūrų laivuose statutas</i>. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija. Vilnius, 2008. 3. <i>Darbų saugos laivuose bendrosios taisyklės</i>. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija. Vilnius, 2002. 		

	4. Rezoliution A 952 (23). Graphical symbols for shipboard fire control plans. London: IMO, 2001.
	<p>Mokymo (si) priemonės:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jūreivių praktinio mokymo dirbtuvės su įranga, šturmano įrankiais, jūrlapiais, priemonėmis; • Denio mechanizmų poligonas (inkaravimo, švartavimo, valčių nuleidimo, užbortinio trapo ir krovos įrengimai); • Teorinio mokymo klasė su techninėmis priemonėmis mokymui iliustruoti, vizualizuoti.
	<p>Kiti ištekliai: Bendradarbiavimo sutartys: 1) su laivybos įmonėmis Lietuvoje; 2) su mokymo įstaiga, kuri turi laivo vizualizacijos treniruoklį (virtualų laivą).</p>
Mokytojų kvalifikacija	<p>Modulį vesti gali profesijos mokytojas, turintis budinčiojo kapitono padėjėjo laivų, kurių BT 500, jūrinę kvalifikaciją ir ne mažiau 3 metų praktinio darbo jūroje stažą. Plaukiojimo praktikos metu paskirtas praktikos vadovas, turintis budinčiojo kapitono padėjėjo laivų, kurių BT 500, jūrinę kvalifikaciją.</p>
Modulio rengėjai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jurij Anisimenko; 2. Liudas Judeikis; 3. Laimutė Vieraitienė; 4. Andrius Razokas.

Į psichomotorinius rezultatus šiame modulyje įtraukti laivo inkaravimo, švartavimo, bei denio įrangos eksploatacija mokinio atliekamos plaukiojimo praktikos laive metu.

3.1.6. Baigiamojo modulio ĮVADAS Į DARBO RINKĄ aprašas

Modulio kodas	Įvadas į darbo rinką		
LTKS lygis	-		
Apimtis kreditais	6		
Reikalingas pasirengimas mokymuisi	Atlikti laivo priežiūros darbus Atlikti laivo denio įrenginių eksploatacinį valdymą Dirbti ekstremaliomis situacijomis Vykdyti saugią laivybą, budėjimus laive		
Modulyje ugdomos bendrosios kompetencijos	1. Iniciatyvumo ir verslumo; 2. Kritinio mąstymo; 3. Skaitmeninio raštingumo; 4. Socialinio ir pilietinio sąmoningumo; 5. Profesinės etikos ir estetikos suvokimo; 6. Tvarios plėtros palaikymo; 7. Karjeros planavimo.		
Modulio mokymosi rezultatai (išskaidyta kompetencija)	Rekomenduojamas turinys, reikalingas rezultatams pasiekti	Rekomenduojamos mokymosi formos ir metodai	Mokymosi pasiekimų vertinimo kriterijai
Kognityviniai mokymosi rezultatai			
1. Gebėti tikslingai planuoti karjerą.	<p>1.1. Tema. Gyvenimo ir karjeros tikslų nustatymas.</p> <p>1.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> Atskleisti gyvenimo ir karjeros tikslų svarbą ir jų tarpusavio sąsajas; Įvardinti ir įvertinti karjeros ir gyvenimo tikslus. <p>1.2. Tema. Karjeros plano sudarymas.</p> <p>1.2.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sudaryti karjeros pasirinkimo SSGG analizę; Sudaryti savo karjeros planą. 	<p>Paskaita.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Praktinės užduotys.</p> <p>Savarankiškas darbas.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma. Pateikta užduotis atlikta ne visiškai ir su klaidomis.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai. Pateikta užduotis atlikta visiškai, bet su klaidomis.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, be klaidų. Pateikta</p>

			užduotis atlikta visiškai ir be klaidų.
2. Savarankiški sprendimai įgyvendinant karjerą.	<p>2.1. Tema. Karjeros dokumentų rengimas.</p> <p>2.1.1. Užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parengti pagrindinius karjeros dokumentus (gyvenimo aprašymą, <i>Europass CV</i>, motyvacinį laišką, lydintįjį laišką). <p>2.2. Tema. Prisistatymas darbdaviui.</p> <p>2.2.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atskleisti darbo pokalbio specifiką; • Pasirengti pokalbiui dėl darbo. <p>2.3. Tema. Darbo ieškos būdai.</p> <p>2.3.1. Užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apibūdinti darbo ieškos būdų įvairovę ir galimybes. <p>2.4. Tema: Sėkmingas perėjimas į kitą karjeros aplinką.</p> <p>2.4.1. Užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Įvardinti / išsiaiškinti perėjimo į kitą karjeros aplinką veiksnius. 	<p>Paskaita.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Praktinės užduotys.</p> <p>Savarankiškas darbas.</p>	<p>Patenkinamai:</p> <p>Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus, klystama, neišsamiai atsakoma. Pateikta užduotis atlikta ne visiškai ir su klaidomis.</p> <p>Gerai:</p> <p>Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai. Pateikta užduotis atlikta visiškai, bet su klaidomis.</p> <p>Puikiai:</p> <p>Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, be klaidų. Pateikta užduotis atlikta visiškai ir be klaidų.</p>
3. Suprasti darbo rinkos plėtros tendencijas jūrų laivyboje.	<p>3.1. Tema. Jūrų verslas Lietuvoje.</p> <p>3.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Įvardinti Lietuvos Respublikos laivybos įmones; • Apibūdinti Lietuvos laivybos įmonių 	<p>Paskaita.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Savarankiškas darbas.</p>	<p>Patenkinamai:</p> <p>Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai</p>

	<p>ekonominius rodiklius ir jų reikšmę Lietuvos ekonomikai.</p> <p>3.2. Tema. Jūrų verslo ekonominiai ir socialiniai aspektai Lietuvoje ir užsienyje.</p> <p>3.2.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apibūdinti jūrų verslo ekonominius aspektus; • Apibūdinti technologines inovacijas jūrų laivyboje; • Apibūdinti socialinius aspektus, lemiančius darbo rinkos plėtrą jūrų laivyboje. <p>3.3. Tema. Darbo rinkos plėtros tendencijos jūrų laivyboje.</p> <p>3.3.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apibūdinti darbo rinkos poreikį jūrų laivyboje; • Įvertinti, kokiose srityse numatomas darbo rinkos poreikis per artimiausius 5-erius metus Lietuvos jūrų versle. 		<p>atsakoma. Pateikta užduotis atlikta ne visiškai ir su klaidomis. Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai. Pateikta užduotis atlikta visiškai, bet su klaidomis. Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, be klaidų. Pateikta užduotis atlikta visiškai ir be klaidų.</p>
<p>4. Suprasti įsidarbinimo ypatumus Lietuvos ir užsienio laivybos įmonėse.</p>	<p>4.1. Tema. Darbo santykių teisinis reguliavimas Lietuvoje.</p> <p>4.1.1. Užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Įvardinti, kokie teisiniai dokumentai reglamentuoja darbo santykius Lietuvoje. <p>4.2. Tema. Darbo santykių teisinis reguliavimas su užsienio šalių darbdaviais.</p>	<p>Paskaita. Diskusija. Savarankiškas darbas.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma. Pateikta užduotis atlikta ne visiškai ir su klaidomis. Gerai:</p>

	<p>4.2.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apibūdinti tarptautinius dokumentus, reglametuojančius jūrininkų įdarbinimą užsienio šalyse; • Įvardinti Lietuvos ir užsienio organizacijas, ginančias jūrininkų teises. 		<p>Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai. Pateikta užduotis atlikta visiškai, bet su klaidomis.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, be klaidų. Pateikta užduotis atlikta visiškai ir be klaidų.</p>
5. Žinoti darbo sutarčių rūšis ir struktūrą.	<p>5.1. Tema. Darbo sutarčių rūšys Lietuvoje pagal Lietuvos Respublikos darbo kodeksą.</p> <p>5.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Įvardinti darbo sutarčių rūšis pagal LR darbo kodeksą; • Apibūdinti darbo sutarties struktūrą, būtinąsias sąlygas. <p>5.2. Tema. Darbo sutarčių rūšys įsidarbinant užsienio šalių laivybos kompanijose.</p> <p>5.2.1. Užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apibūdinti darbo sutarčių rūšis įsidarbinant užsienio kompanijose. 	<p>Paskaita.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Savarankiškas darbas.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus, klystama, neišsamiai atsakoma. Pateikta užduotis atlikta ne visiškai ir su klaidomis.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai. Pateikta užduotis atlikta visiškai, bet su klaidomis.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, be klaidų. Pateikta užduotis atlikta visiškai ir be klaidų.</p>
6. Įvertinti juridinius aspektus sudarant sutartis	6.1. Tema. Darbo sutarties turinys ir jos sudarymas	Paskaita.	Patenkinamai: Per nurodytą laiką

<p>su Lietuvos ir užsienio darbdaviais.</p>	<p>Lietuvoje.</p> <p>6.1.1. Užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti, kodėl būtina žinoti darbo sutarčių teisinį reglamentavimą. <p>6.2. Tema. Darbo sutarties sudarymo aspektai įsidarbinant užsienio šalių laivybos kompanijose.</p> <p>6.2.1. Užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti, į kokias sutarties sąlygas būtina atkreipti dėmesį prieš įsidarbinant: <ul style="list-style-type: none"> - Europos šalių laivybos kompanijose, - trečiųjų šalių laivybos kompanijose. 	<p>Diskusija.</p> <p>Darbas internetinėje erdvėje.</p> <p>Savarankiškas darbas.</p>	<p>ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma. Pateikta užduotis atlikta ne visiškai ir su klaidomis.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai. Pateikta užduotis atlikta visiškai, bet su klaidomis.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, be klaidų. Pateikta užduotis atlikta visiškai ir be klaidų.</p>
<p>7. Suprasti smulkaus verslo įmonės steigimo ir vystymo ypatumus.</p>	<p>7.1. Tema. Verslo formos parinkimas.</p> <p>7.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žinoti smulkaus verslo vystymo pagal individualiosios veiklos pažymą ir verslo liudijimą ypatumus; • Žinoti individualiosios įmonės (IĮ) ir uždarnosios akcinės bendrovės (UAB) veiklos ir atsakomybės ypatumus; • Turimai verslo idėjai parinkti tinkamiausią verslo 	<p>Paskaita.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Darbas internetinėje erdvėje.</p> <p>Darbas su dokumentais.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Dokumentai parengiami su klaidomis. Pateikta užduotis elektroninėje erdvėje atlikta ne visiškai ir su klaidomis.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Dokumentai parengiami teisingai. Pateikta užduotis elektroninėje erdvėje atlikta</p>

	<p>formą.</p> <p>7.2. Tema. Verslo įmonės steigimas.</p> <p>7.2.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti įmonės užregistravimo eigą; • Apibūdinti, kokias procedūras galima atlikti elektroninėje erdvėje, norint užregistruoti įmonę; • Paaiškinti, kokia yra įmonės nuostatų paskirtis bei kokia struktūra. 		<p>visiškai, su ne esminėmis klaidomis.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, be klaidų. Dokumentai parengiami teisingai. Pateikta užduotis elektroninėje erdvėje atlikta visiškai ir be klaidų.</p>
Psichomotoriniai mokymosi rezultatai			
<p>1. Gebėti tinkamai atlikti laivo priežiūros darbus.</p>	<p>1.1. Tema. Paviršių paruošimo dažyti ir dažymo darbai.</p> <p>1.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atlikti 1x1 m plieninio paviršiaus paruošimą dažyti; • Nudažyti rankiniais įrankiais nurodyto tipo dažais paruoštą paviršių. <p>1.2. Tema. Kilpų pynimas.</p> <p>1.2.1. Užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Supinti kilpas su kaustu augaliniu, sintetiniu, plieniniu lynu. <p>1.3. Tema. Jūrinių mazgų rišimas.</p> <p>1.3.1. Užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rišti nurodytus jūrinius mazgus ir paaiškinti jų paskirtį. 	<p>Diskusija.</p> <p>Konsultacijos.</p> <p>Demonstravimas.</p> <p>Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas.</p>	<p>Patenkinamai: Užduotys atliktos ne visai kokybiškai arba nebaigtos.</p> <p>Gerai: Užduotis užbaigta su nedideliais trūkumais.</p> <p>Puikiai: Puikiai derinami veiksmai, tiksliai atliekama užduotis.</p>
<p>2. Nuleisti ir pakelti inkarą, atlikti laivo švartavimą, krovos ir sandėliavimo darbus, naudotis gelbėjimo priemonėmis laivuose.</p>	<p>2.1. Tema. Inkarų nuleidimas ir pakėlimas.</p> <p>2.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paruošti įrenginį darbui; • Nuleisti ir pakelti inkarą, naudojant 	<p>Diskusija.</p> <p>Konsultacijos.</p> <p>Demonstravimas.</p> <p>Komandinis darbas.</p>	<p>Patenkinamai: Darbai (procedūros) vykdomi pagal saugios praktikos nuostatus ir įrangos</p>

	<p>signalus.</p> <p>2.2. Tema. Švartavimosi technologija.</p> <p>2.2.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paruošti įrenginį ir reikmenis darbui; • Paduoti švartavimo lynus ir fiksuoti ant knechtų; • Paruošti ir pastatyti trapą; • Įvardinti budinčiojo prie trapo pareigas. <p>2.3. Tema. Gelbėjimo priemonių naudojimas.</p> <p>2.3.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paruošti valtį nuleidimui ir nuleisti, įlaipinti ir išlaipinti žmones; • Paruošti ir nuleisti gelbėjimo plaustą ir įlaipinti žmones; • Užsidėti individualias gelbėjimo priemones. 	<p>Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas.</p>	<p>naudojimo instrukcijas, tačiau atlikta su klaidomis.</p> <p>Gerai: Darbai (procedūros) vykdomi pagal saugios praktikos nuostatus ir įrangos naudojimo instrukcijas su nedideliais trūkumais.</p> <p>Puikiai: Puikiai derinami veiksmai, darbai (procedūros) vykdomi pagal saugios praktikos nuostatus ir įrangos naudojimo instrukcijas.</p>
<p>3. Saugiai ir tinkamai dirbti ekstremaliose situacijose, vykdyti „SOLAS-74“ ir bendruosius laivo apsaugos reikalavimus.</p>	<p>3.1. Tema. Laivo gyvybingumas.</p> <p>3.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atpažinti laivo konstrukcijų vamzdynų markiruotę: nurodančiuosius, perspėjančiuosius ir draudžiančiuosius ženklus; • Parinkti avarinius reikmenis pagal paskirtį pradaužai užtaisyti. <p>3.2. Tema. Gaisrų gesinimas.</p> <p>3.2.1. Užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apsirengti tinkamą aprangą, užsidėti 	<p>Diskusija.</p> <p>Konsultacijos.</p> <p>Demonstravimas.</p> <p>Komandinis darbas.</p> <p>Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas.</p>	<p>Patenkinamai: Markiruotės atpažintos su klaidomis, avariniai reikmenys parinkti teisingai, gaisro gesinimo įranga, inventorius parinkti teisingai. Apranga, kvėpavimo aparatas užsidėta klaidingai, naudotis gesintuvais geba. Darbai vykdomi pagal saugios praktikos nuostatus ir įrangos</p>

	<p>kvėpavimo aparatą, naudotis gesintuvais.</p> <p>3.3. Tema. Laivo štormavimas.</p> <p>3.3.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Išskleisti pavėjui ir uždengti visų ventiliatorių žiotis; • patikrinti visų štorminių portikų, špigatų, tinkamumą eksploatuoti; • Patikrinti krovinių strėlių, denio krovinio pritvirtinimą eigai; • Ant viršutinių denių išstemti štorminius lejerius. <p>3.4. Tema. Laivo apledėjimas.</p> <p>3.4.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Patikrinti štorminių portikų ir denio špigatų būklę; • Paruošti tinkamus įrankius apledėjimui šalinti; • Atlikti ledo šalinimo darbus. <p>3.5. Tema. Laivo užplaukimas ant seklumos.</p> <p>3.5.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paskelbti bendrąjį laivo aliarmą ir iškelti signalą, „Laivas ant seklumos“; • Išmatuoti gylį rankiniu lotu ir nubraižyti gylių schemą. <p>3.6. Tema. Veiksmai žmogui iškritus už borto.</p> <p>3.6.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paskelbti pavojų, pranešti į tiltelį 	<p>naudojimo instrukcijas, bet su klaidomis.</p> <p>Gerai: Markiruotės, ženklai atpažinti su nedideliais trūkumais, avariniai reikmenys parinkti teisingai, gaisro gesinimo įranga, inventorius parinkti teisingai. Apranga, kvėpavimo aparatas užsidėta su nedideliais trūkumais. Naudotis gesintuvais geba. Darbai vykdomi pagal saugios praktikos nuostatus ir įrangos naudojimo instrukcijas su nedideliais trūkumais.</p> <p>Puikiai: Markiruotės, ženklai atpažinti tiksliai, avariniai reikmenys parinkti teisingai, gaisro gesinimo įranga, inventorius parinkti teisingai. Apranga, kvėpavimo aparatas užsidėta teisingai, naudotis gesintuvais geba. Darbai vykdomi pagal saugios praktikos nuostatus ir įrangos naudojimo</p>
--	---	--

	<p>„Žmogus už borto“;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atlikti žmogaus už borto stebėjimą ir vykdyti pareigas pagal tvarkaraštį „Žmogus už borto“. <p>3.7. Tema. Pirmosios pagalbos suteikimas.</p> <p>3.7.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pademonstruoti kraujavimo stabdymo būdus priklausomai nuo kraujavimo tipo; • Atlikti nukentėjusiojo gaivinimą panaudojant manekoną, laikantis nustatytos veiksmų sekos; • Pademonstruoti, kaip suteikti pirmąją pagalbą esant kaulų lūžiams. <p>3.8. Tema. Asmeninio išgyvenimo technika.</p> <p>3.8.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pademonstruoti šuolį į vandenį, užsivilkus gelbėjimo kostiumą ir gelbėjimo liemenę; • Aktyvuoti ir naudotis avarine EPIRB, SART, VHF įranga. 		instrukcijas.
4. Tinkamai vykdyti saugią laivybą, budėjimus laive.	<p>4.1. Tema. Kelio kontrolė.</p> <p>4.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apskaičiuoti magnetinio kompasu pataisą; • Apskaičiuoti tikrus pelengus ir, nubrėžus jūrlapyje, nustatyti laivo vietą. <p>4.2. Tema. Budėjimas</p>	<p>Diskusija.</p> <p>Konsultacijos.</p> <p>Demonstravimas.</p> <p>Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas.</p>	<p>Patenkinamai: Informacija keičiamasi neaiškiai. Budėjimas vykdomas, perimamas ir perduodamas pagal priimtą praktiką, tačiau su klaidomis.</p> <p>Gerai:</p>

	<p>laivo tiltelyje.</p> <p>4.2.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vykdyti stebėtojo pareigas; • Raportuoti balsu arba pranešti signalu į tiltelį apie garso signalą, žiburį ar kitokį objektą; • Vizualiai nustatyti kryptį į objektą laipsniais ir rumbais; • Atpažinti plūdriuosius ženklus, nurodyti jų paskirtį; • Vykdyti vairininko pareigas; • Pademonstruoti budėjimo prie vairo priėmimą ir perdavimą; • Vykdyti komandas ir keistis su budinčiuoju kapitono padėjėju informacija, tiesiogiai susijusia su budėjimu; • Nustatyti laivų būseną, dydį, judėjimo kryptį pagal žiburius ir ženklus. 		<p>Informacija keičiamasi aiškiai ir glaustai. Budėjimas vykdomas, perimamas ir perduodamas pagal priimtą praktiką ir procedūras su nedidelėmis klaidomis.</p> <p>Puikiai: Informacija keičiamasi aiškiai ir glaustai. Budėjimas vykdomas, perimamas ir perduodamas pagal priimtą praktiką ir procedūras.</p>
<p>Mokymosi valandų paskirstymas</p>	<p>Kontaktinio darbo valandų skaičius (dirbant su profesijos mokytoju) – 92 val. Konsultacijoms skirtų valandų skaičius – 40 val. Mokinio savarankiško darbo valandų skaičius – 20 val. Mokymosi pasiekimų patikrinimo valandų skaičius – 10 val.</p>		
<p>Materialieji ištekliai</p>	<p>Mokymo (si) medžiaga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modulinės jūreivio profesinio mokymo programos aprašas; • Dalijamoji medžiaga, skaidrės, filmai; • Testai, praktinės užduotys. <p>Literatūra:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Paulauskas V., Banaitis J., Maksimavičius R. <i>Jūrininkystės technologija</i>. I, II, III dalys. Klaipėda: UAB „Klaipėdos banga“, 2008. 2. <i>Tarnybos Lietuvos Respublikos jūrų laivuose statutas</i>. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija. Vilnius, 2008. 3. <i>Darbų saugos laivuose bendrosios taisyklės</i>. Lietuvos Respublikos 		

	<p>sisiekimo ministerija. Vilnius, 2002.</p> <p>4. Rezolucija A 952 (23). Graphical symbols for shipboard fire control plans. London: IMO, 2001.</p> <p>5. Mončikienė E. <i>Darbo teisė</i>. Vilnius: Mūsų saulužė, 2007.</p> <p>6. Tarptautinė darbo konferencija. 2006 m. Konvencija dėl darbo jūrų laivyboje. Autentiškas Vyriausybės kanceliarijos administracijos departamento vertimas. 2008.</p> <p>Mokymo (si) priemonės:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jūreivių praktinio mokymo dirbtuvės su įranga, įrankiais, priemonėmis; • Denio mechanizmų poligonas (inkaravimo, švartavimo, valčių nuleidimo, užbortinio trapo ir krovos įrengimai); • Teorinio mokymo klasė su techninėmis priemonėmis mokymui iliustruoti, vizualizuoti.
Mokytojų kvalifikacija	Modulį vesti gali profesijos mokytojas, turintis budinčiojo kapitono padėjėjo laivų, kurių BT 500, jūrinę kvalifikaciją, ne mažiau kaip 3 metų darbo jūroje stažą.
Modulio rengėjai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jurij Anisimenko; 2. Liudas Judeikis; 3. Laimutė Vieraitienė; 4. Andrius Razokas.

3.2. PASIREKAMŪJŲ MODULIŲ APRAŠAI

3.2.1. Modulo VIDAUS VANDENŲ TRANSPORTO VALDYMAS aprašas

Modulio pavadinimas	Vidaus vandenų transporto valdymas		
Modulio kodas	4104104		
LTKS lygis	IV		
Apimtis kreditais	4		
Reikalingas pasirengimas mokymuisi	Atlikti laivo priežiūros darbus Atlikti laivo denio įrenginių eksploatacinį valdymą Dirbti ekstremaliomis situacijomis Vykdėti saugią laivybą, budėjimus laive		
Modulyje ugdomos bendrosios kompetencijos	<ol style="list-style-type: none"> 1. Darbuotojų saugos ir sveikatos; 2. Bendravimo užsienio kalba; 3. Mokymosi ir problemų sprendimo; 4. Socialinio ir pilietinio sąmoningumo; 5. Iniciatyvumo ir verslumo; 6. Komandinio darbo; 7. Kritinio mąstymo; 8. Profesinės etikos ir estetikos suvokimo. 		
Modulio mokymosi rezultatai (išskaidyta kompetencija)	Rekomenduojamas turinys, reikalingas rezultatams pasiekti	Rekomenduojamos mokymosi formos ir metodai	Mokymosi pasiekimų įvertinimo kriterijai
Kognityviniai mokymosi rezultatai			
1. Apibūdinti tarptautinių ir Lietuvos Respublikos vidaus vandenų kelių farvaterių žymėjimo tvarką, ženklų, plūdurių sistemas.	1.1. Tema. Bendroji locija. 1.1.1. Užduotys: <ul style="list-style-type: none"> • Įvardinti vidaus vandenų kelių terminus ir navigacinius reikmenis; • Paaiškinti ženklinimo sistemas, farvaterių kryptis ir ženklus. 	Paskaita. Konsultavimas. Diskusija.	Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma. Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai. Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, be klaidų.

<p>2. Apibūdinti Europos ir Lietuvos Respublikos laivų žibūrius, dienos signalus, vizualius atpažinimo ženklus, vėliavas, garsinius signalus.</p>	<p>2.1. Tema. Europos ir Lietuvos Respublikos laivų žibūriai, dienos signalai, jų panaudojimas.</p> <p>2.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atpažinti topinius, bortinius, laivagalio žibūrius; • Apibūdinti žibūrius, ženklus ir garsinius signalus: <ul style="list-style-type: none"> - laivų su mechaniniu varikliu, - atliekančių vilkimo operaciją laivų, - burinių ir irklinių laivų, - žvejojančių laivų, - nevaldomų laivų, - riboto manevringumo laivų, - atliekančių gilinimo darbus laivų, - su ribota grimzle, - įsiinkaravusių laivų, - atliekančių žvejybos vietų ženklinimą laivų, - laivų ant seklumos; • Apibūdinti nelaimės signalus ir jų davimo tvarką. 	<p>Paskaita.</p> <p>Konsultavimas.</p> <p>Diskusija.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, be klaidų.</p>
<p>3. Apibūdinti Europos ir Lietuvos Respublikos vidaus vandens laivybos ženklus.</p>	<p>3.1. Tema. Vidaus vandens laivybos ženklai.</p> <p>3.1.1. Užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apibūdinti draudžiamuosius, nurodomuosius, ribojamuosius, rekomenduojamuosius, informacinius ženklus. 	<p>Paskaita.</p> <p>Konsultavimas.</p> <p>Diskusija.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus</p>

			atsakyta laiku, be klaidų.
4. Apibūdinti tarptautinių, Lietuvos Respublikos vidaus vandenų, Klaipėdos jūrų uosto aplinkos apsaugos reikalavimus.	<p>4.1. Tema. Klaipėdos jūrų uosto aplinkos apsaugos reikalavimai.</p> <p>4.1.1. Uždutys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paašškinti terminus; • Apibūdinti atliekų rinkimo ir tvarkymo taisykles; • Aprašyti uosto tarnybų informavimo apie incidentus dėl teršalų tvarką. 	<p>Paskaita.</p> <p>Konsultavimas.</p> <p>Diskusija.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, be klaidų.</p>
Psichomotoriniai mokymosi rezultatai			
1. Vairuoti laivą, laikantis vidaus vandenų kelių farvaterių ženklų, plūdurių sistemų navigacinių įrenginių reikalavimų.	<p>1.1. Tema. Ženklų ir plūdurių sistemos.</p> <p>1.1.1. Uždutis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vykdyti ženklų, plūdurių reikalavimus. 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Praktinių užduočių atlikimas.</p> <p>Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas.</p>	<p>Patenkinamai: Ženkilai ir plūdurai bei kiti objektai pastebimi ir pranešama budinčiajam vadovaujančiajam specialistui. Netiksliai kryptis į juos išreikšta laipsniais arba rumbais.</p> <p>Gerai: Ženkilai ir plūdurai bei kiti objektai pastebimi ir nedelsiant, pranešama budinčiajam vadovaujančiajam specialistui. Apytikslė kryptis į juos išreikšta laipsniais arba</p>

			<p>rumbais su nedideliais trūkumais.</p> <p>Puikiai: Raportuojama aiškiai, glaustai ir tiksliai. Ženkilai ir plūdurai bei kiti objektai pastebimi ir nedelsiant, pranešama budinčiajam vadovujančiajam specialistui. Apytikslė kryptis į juos išreikšta laipsniais arba rumbais.</p>
<p>2. Tinkamai vykdyti vizualinį ir garsinį stebėjimą, vadovaujantis vidaus vandenų laivybos ženklais.</p>	<p>2.1. Tema. Vizualinis ir garsinis stebėjimas.</p> <p>2.1.1. Uždutys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Raportuoti balsu ar pranešti signalu į tiltelį apie garso signalą, žiburį ar kitokį objektą; • Vizualiai nustatyti atstumą iki objekto ir kryptį laipsniais bei rumbais; • Atpažinti ženklus ir laikytis jų reikalavimų. 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Praktinių užduočių atlikimas.</p> <p>Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas.</p>	<p>Patenkinamai: Ženkilai ir plūdurai bei kiti objektai pastebimi ir pranešama budinčiajam vadovujančiajam specialistui. Netiksliai kryptis į juos išreikšta laipsniais arba rumbais.</p> <p>Gerai: Ženkilai ir plūdurai bei kiti objektai pastebimi ir nedelsiant pranešama budinčiajam vadovujančiajam specialistui. Apytikslė kryptis į juos išreikšta laipsniais arba rumbais su nedideliais trūkumais.</p> <p>Puikiai: Raportuojama aiškiai, glaustai ir tiksliai. Ženkilai ir plūdurai bei kiti objektai pastebimi ir nedelsiant</p>

			pranešama budinčiajam vadovaujančiajam specialistui. Apytikslė kryptis į juos išreikšta laipsniais arba rumbais.
3. Atpažinti Europos ir Lietuvos Respublikos laivų žiburius, naudoti dienos signalus, vėliavas, garsinius signalus.	<p>3.1. Tema. Laivo žiburiai, ženklai, garsiniai signalai.</p> <p>3.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atpažinti bei pademonstruoti žiburius, ženklus ir garsinius signalus: <ul style="list-style-type: none"> - laivų su mechaniniu varikliu, - atliekančių vilkimo operaciją laivų, - burinių ir irklinių laivų, - žvejojančių laivų, - nevaldomų laivų, -riboto manevringumo laivų, -užsiimančių gilinimo darbais laivų, - su ribota grimzle, - įsiinkaravusių laivų; • Atpažinti žvejybos vietų ženklinimą ir laikytis reikalavimų; • Atpažinti ir duoti nelaimės signalus. 	Demonstravimas. Praktinių užduočių atlikimas. Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas.	<p>Patenkinamai: Laivo žiburiai bei garsiniai signalai atpažįstami ir pranešama budinčiajam vadovaujančiajam specialistui netiksliai.</p> <p>Gerai: Laivo žiburiai bei garsiniai signalai atpažįstami ir pranešama budinčiajam vadovaujančiajam specialistui su nedideliais trūkumais.</p> <p>Puikiai: Laivo žiburiai bei garsiniai signalai atpažįstami ir pranešama budinčiajam vadovaujančiajam specialistui aiškiai, glaustai ir tiksliai.</p>
Mokymosi valandų paskirstymas	<p>Kontaktinio darbo valandų skaičius (dirbant su profesijos mokytoju) – 74 val.</p> <p>Konsultacijoms skirtų valandų skaičius – 6 val.</p> <p>Mokinio savarankiško darbo valandų skaičius – 20 val.</p> <p>Mokymosi pasiekimų patikrinimo valandų skaičius – 8 val.</p>		
Materialieji ištekliai	<p>Mokymo (si) medžiaga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modulinės jūreivio profesinio mokymo programos aprašas; • Dalijamoji medžiaga, skaidrės, filmai; • Testai, praktinės užduotys. <p>Literatūra:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Vidaus vandenų laivybos taisyklės</i>. 1999-06-29 Susisiekimo ministro įsakymas Nr. 268 (Žin., 1999, Nr. 60-1970; 2001, Nr. 42-1476; 2004, Nr. 149-5413). 2. Dovydėnas A. <i>Buriavimas</i>. Vilnius: Diemedžio leidykla, 2003. 3. <i>Europos vidaus vandenų laivybos taisyklės</i>. Ženeva. Jungtinės Tautos, 		

	<p>2002. ISBN 99-1-116783-3.</p> <p>4. <i>Tarnybos Lietuvos Respublikos vidaus vandenų laivuose statutas</i>. 1998-01-15 Susisiekimo ministro įsakymas Nr. 12 (Žin., 1998, Nr. 12-283; 2001, Nr. 99-3566).</p> <p>5. <i>Klaipėdos valstybinio jūrų uosto laivybos taisyklės</i>. 1998-07-16 Susisiekimo ministro įsakymas Nr. 286 (Žin., 1998, Nr. 69-2025; 2001, Nr. 17-529; 2003, Nr. 113-5086; 2004, Nr. 46-1543, Nr. 179-6643).</p> <p>6. <i>Vidaus vandenų kelių ženklavimas</i>. Niujorkas ir Ženeva. Jungtinės Tautos, 2005. ISBN 92-1-116929-1.</p>
	<p>Mokymo (si) priemonės:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jūreivių praktinio mokymo dirbtuvės su įranga, šturmano įrankiais, jūrlapiais, priemonėmis; • Denio mechanizmų poligonas; • Teorinio mokymo klasė su techninėmis priemonėmis mokymui iliustruoti, vizualizuoti.
	<p>Kiti ištekliai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sutartys su darbdaviais dėl praktinio mokymo / plaukiojimo praktikos vietų laivuose.
Mokytojų kvalifikacija	Modulį vesti gali profesijos mokytojas, turintis laivavedžio kvalifikaciją budinčiojo kapitono padėjėjo laivų, kurių BT 500, jūrinę kvalifikaciją.
Modulio rengėjai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jurij Anisimenko; 2. Liudas Judeikis; 3. Laimutė Vieraitienė; 4. Andrius Razokas.

Paaškinimas:

Pasirenkamasis profesinio mokymo modulis „Vidaus vandenų transporto valdymas“ rekomenduojamas po modulio „Saugi laivyba ir budėjimai laive“.

3.2.2. Modulio KROVOS DARBAI LAIVE aprašas

Modulio pavadinimas	Krovos darbai laive		
Modulio kodas	3104105		
LTKS lygis	III		
Apimtis kreditais	4		
Reikalingas pasirengimas mokymuisi	Baigti įvadinį modulį		
Modulyje ugdomos bendrosios kompetencijos	<ol style="list-style-type: none"> 1. Darbuotojų saugos ir sveikatos; 2. Bendravimo užsienio kalba; 3. Mokymosi ir problemų sprendimo; 4. Komandinio darbo; 5. Kritinio mąstymo. 		
Modulio mokymosi rezultatai (išskaidyta kompetencija)	Rekomenduojamas turinys, reikalingas rezultatams pasiekti	Rekomenduojamos mokymosi formos ir metodai	Mokymosi pasiekimų įvertinimo kriterijai
<i>Kognityviniai mokymosi rezultatai</i>			

<p>1. Apibūdinti krovos įrengimus laivuose.</p>	<p>1.1. Tema. Krovos įrengimai laivuose. 1.1.1. Užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apibūdinti krovos strėlių, kranų, triumų uždarymų ir mechanizacijos priemonių laive paskirtį bei jų sudėtinės dalis. 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Veiklos procesų stebėjimas.</p> <p>Situacijos analizė.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Apklausa.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma. Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai. Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, išsamiai.</p>
<p>2. Apibūdinti krovos darbus laivuose.</p>	<p>2.1. Tema. Krovos darbai laivuose. 2.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti darbus krovos strėlėmis ir kranais; • Paaiškinti gervininko ir signalizuotojo pareigas, komandas, signalus leidžiant ir keliant krovinį; • Paaiškinti triumo jūreivio ir talmano pareigas; • Paaiškinti krovinių sudėjimo ir tvirtinimo tvarką; • Paaiškinti krovos darbų specifiką ir įrenginius tanklaivuose bei biriųjų krovinių laivuose. 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Veiklos procesų stebėjimas.</p> <p>Situacijos analizė.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Apklausa.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma. Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai. Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, išsamiai.</p>
<p>3. Pateikti pagrindines žinias apie krovinius ir įpakavimą.</p>	<p>3.1. Tema. Pagrindinės žinios apie krovinius. 3.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti krovinių klasifikaciją, jų 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Veiklos procesų stebėjimas.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į</p>

	<p>įpakavimą ir žymėjimą;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti krovos plano sudarymo principus, jo reikalingumą ir reikalavimus. 	<p>Diskusija.</p> <p>Apklausa.</p>	<p>papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, išsamiai.</p>
<p>4. Apibūdinti darbų saugos reikalavimus krovos darbuose.</p>	<p>4.1. Tema. Darbų sauga atliekant krovos darbus.</p> <p>4.1.1. Užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinti darbų saugos reikalavimus atliekant krovos darbus, ypačiai tanklaiviuose ir biriųjų krovinių laivuose, pagal Tarptautinio pavojingų krovinių vežimo jūra kodekso (IMDG) nuostatas. 	<p>Demonstravimas.</p> <p>Veiklos procesų stebėjimas.</p> <p>Diskusija.</p> <p>Apklausa.</p>	<p>Patenkinamai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Atsakant į papildomus klausimus klystama, neišsamiai atsakoma.</p> <p>Gerai: Per nurodytą laiką ne visai atsakyta į klausimus. Į papildomai pateiktus klausimus atsakyta teisingai.</p> <p>Puikiai: Į pateiktus klausimus atsakyta laiku, išsamiai.</p>
<p>5. Suprasti pranešimus anglų kalba, žinoti terminus, gebėti kalbėti anglų kalba darbo tematika.</p>	<p>5.1. Tema. Krovos darbai laivuose.</p> <p>5.1.1. Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Įvardinti krovos įrangos sudėtinės dalis ir apibūdinti pagrindinius krovos darbų etapus anglų kalba; • Paaiškinti krovinių klasifikaciją, jų markiravimą anglų kalba; 	<p>Paskaita.</p> <p>Klausymas (sakinio teksto suvokimas ir darbas su informacija).</p> <p>Skaitymas (rašytinio teksto suvokimas ir darbas su informacija).</p> <p>Kalbėjimas</p>	<p>Patenkinamai: Glaustai apibūdinta krovos darbų eiga, menkai naudojant terminus. Dalinai perteikta / išsiaiškinta informacija darbo tematika.</p> <p>Gerai: Trumpais sakiniais pristatyta krovos</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentacijos skaitymas ir nagrinėjimas anglų kalba. 	(monologas).	darbų eiga panaudojant terminus. Perteikta / išsiaiškinta informacija darbo tematika. Puikiai: Išsamiai ir sklandžiai pristatyta krovos darbų eiga, panaudojant terminus. Detaliai perteikta informacija darbo tematika.
Psichomotoriniai mokymosi rezultatai			
1. Atlikti krovos darbus laivuose.	1.1. Tema. Krovos darbai laivuose. 1.1.1. Užduotys: <ul style="list-style-type: none"> • Paruošti krovos įrangą darbui; • Perkelti krovinių viena strėle; • Perkelti krovinių suporintomis strėlėmis; • Atlikti signalizuotojo pareigas naudojant signalų sistemą leidžiant ir keliant krovinių; Sutvirtinti krovinius, naudojant grandinius, juostinius, plieninius lynų naitovus, skryščius. 	Demonstravimas. Savarankiškas ir komandinis darbas. Praktinių užduočių atlikimo stebėjimas, analizė ir vertinimas.	Patenkinamai: Įrenginys paruoštas teisingai, krovos operacijų metu daromos klaidos. Gerai: Užduotis atliekama, remiantis nustatyta praktika ir instrukcijomis, su nedideliu trūkumu. Puikiai: Puikiai derinami veiksmai, užduotis atliekama remiantis nustatyta praktika ir instrukcijomis.
Mokymosi valandų paskirstymas	Kontaktinio darbo valandų skaičius (dirbant su profesijos mokytoju) – 74 val. Konsultacijoms skirtų valandų skaičius – 6 val. Mokinio savarankiško darbo valandų skaičius – 20 val. Mokymosi pasiekimų patikrinimo valandų skaičius – 8 val.		
Materialieji ištekliai	Mokymo (si) medžiaga: <ul style="list-style-type: none"> • Modulinės jūreivio profesinio mokymo programos aprašas; • Dalijamoji medžiaga, skaidrės, filmai; • Testai, praktinės užduotys. Literatūra:		

	<p>1. Paulauskas V., Banaitis J., Maksimavičius R. <i>Jūrininkystės technologija</i>. I, II, III dalys. Klaipėda: UAB „Klaipėdos banga“, 2008.</p> <p>2. <i>Tarnybos Lietuvos Respublikos jūrų laivuose statutas</i>. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija. Vilnius, 2008.</p> <p>3. <i>Darbų saugos laivuose bendrosios taisyklės</i>. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija. Vilnius, 2002.</p>
	<p>Mokymo (si) priemonės:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jūreivių praktinio mokymo dirbtuvės su įranga, įrankiais, priemonėmis; • Denio mechanizmų poligonas, krovos įrengimai); • Teorinio mokymo klasė su techninėmis priemonėmis mokymui iliustruoti, vizualizuoti.
Mokytojų kvalifikacija	Modulį vesti gali profesijos mokytojas, turintis laivavedžio kvalifikaciją budinčiojo kapitono padėjėjo laivų, kurių BT 500, jūrinę kvalifikaciją.
Modulio rengėjai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jurij Anisimenko; 2. Liudas Judeikis; 3. Laimutė Vieraitienė; 4. Andrius Razokas.